

Zorg & Techniek

editie 033 (oktober-november-december 2021) - jaargang 9 - verschijnt driemaandelijks

een uitgave van ZORG Magazine - erkenningsnummer P916718

- 10 | Hallenplan ZORG.tech congres
- 14 | Maak kennis met de sprekers
- 24 | New Bordet oncologisch kenniscentrum opent deuren

zorg.tech

archipelago

[contextuele architectuur]

architectuur, waar iedereen
beter kan wonen, werken
(ver-)zorgen en leren

Ziekenhuis Joseph Bracops i.s.m. NU architecturaatelier
Universitair Ziekenhuis Leuven - Campus Gasthuisberg i.s.m. GAF
Ziekenhuis Maas & Kempen i.s.m. GAF
Centre Hospitalier de Wallonie picarde (CHwapi)

8

Interview
congresvoorzitter

14

Kennismaking met de
sprekers van het
ZORG.tech-congres

30

Project in de kijker:
De Zavel in Antwerpen

- 24 | New Bordet oncologisch kenniscentrum opent deuren
- 30 | Lid in de kijker: Yves Boonen, VitaS
- 39 | Verslag studiedag met 25-8
- 42 | Nieuwe leden welkom in kringwerking Oost en West-Vlaanderen

ZORG & TECHNIEK

Zorg&Techniek is een uitgave in samenwerking met ZORG.tech

ADVERTENTIE-EXPLOITATIE

Evelien Van Hyfte
Matisse Caron
+32 9 243 54 50
sales@zorgmagazine.be

PREPRESS EN DRUK

Perka

REDACTIERAAD

Eddy De Coster
Martin Claeys
Roger Albertijn
Ann Vandycke
David Carette
Patrick Hansoul

Evelien Van hyfte
Timothy Vermeir

OPLAGE

4225 exemplaren postbedeeld

DOELGROEP & VERSPREIDING

De algemene en technische directies van de Vlaamse zorginstellingen, producenten & toeleveranciers, studie- en architectenbureaus en de leden van ZORG.tech

ABONNEMENT

€ 40,00 per jaar

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

ZORG Magazine BV
Amelia Earhartlaan 17
9051 Sint-Denijs-Westrem

BEELD COVER

Daktuin WZC De Zavel

Overname van artikels en illustraties, geheel of gedeeltelijk, alleen na schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever en ZORG.tech kunnen nooit verantwoordelijk worden gesteld voor de inhoud van advertenties en content reportages.

inhoud.

DE VEILIGE MANIER OM BINNENLUCHT TE **REINIGEN** EN TE **DECONTAMINEREN**

De nieuwe en innovatieve reeks AP BIO-luchtreinigers van FläktGroup is de beste manier om overdracht van virussen en bacteriën via de lucht tegen te gaan in bijna elke gesloten omgeving. Dankzij onze revolutionaire AirFend™-technologie en 2-traps filtratie, worden virussen en bacteriën tot 99,99985% geëlimineerd wanneer de lucht door de filters in de unit gaat. AP BIO is een mobiele unit die geen installatie vereist en is verkrijgbaar in vier maten voor ruimten tot 200 m².

Meer informatie over de AP BIO-reeks vindt u op flaktgroup.com/nl-be of contacteer ons via sales.be@flaktgroup.com

AP BIO IS GETEST
CONFORM
EN 14476

Beste leden van ZORG.tech,

Beste lezers,

Eindelijk. Eindelijk kunnen we - met vertraging om de alom bekende redenen - jullie allemaal weer verwelkomen op het ZORG.tech-congres. Staat het nog niet in uw agenda, dan is het nu het moment om daar verandering in te brengen: donderdag 2 december 2021, Antwerp Expo.

Het thema is razend actueel en relevant: ZORG om het klimaat, onze ZORG? Dat is het thema dat onze kinderen op straat doet komen, het thema dat wereldleiders samenbrengt in Glasgow, het thema ook dat voor technisch verantwoordelijken uit grote en kleine zorgorganisaties bovenaan de agenda hoort te staan.

In deze Zorg&Techniek bieden we alvast een preview van wat u mag verwachten. Congresvoorzitter Roger Albertijn licht toe op welke onderwerpen we die dag zullen focussen, en stelt een aantal indrukwekkende sprekers voor. Twee van die sprekers - Pieter Boussemaere en Philip Verheye - komen al uitgebreid aan bod verderop in dit tijdschrift. Om te weten wat minister Wouter Beke en VOKA-voorzitter (en voormalig CEO van BASF Antwerpen) Wouter De Geest te zeggen hebben, zal u op 2 december naar Antwerpen moeten komen.

Daar moet u overigens niet alleen voor deze boeiende keynotes zijn. De lijst van exposanten en het hallenplan maken duidelijk dat u tijdens het congres ook elders nieuwe inzichten kan opdoen. U kan er op één dag, in één ruimte allerlei aanbieders van oplossingen ontmoeten, met hen in gesprek gaan en ze met elkaar vergelijken.

Wij zijn ervan overtuigd dat u die dag als technisch verantwoordelijke volop inspiratie en informatie kan tanken, en hopen dat we op die manier ons steentje kunnen bijdragen in de zorg om het klimaat.

Geniet in afwachting van het congres alvast van de inspiratie en informatie in deze Zorg&Techniek.

Veel leesplezier en tot binnenkort!

Erik Van De Wauwer

Voorzitter ZORG.Tech

CONGRES 2021:

ZORG OM HET KLIMAAT,
ONZE ZORG?

Donderdag

2 DECEMBER 2021

Antwerp Expo

PROGRAMMA

ZORG.tech Congres 2021

- 08:30 - 09:15** Ontvangst met koffie en versnaperingen
De Bruyn Veerle
- 09:15 - 09:30** Verwelkoming door voorzitter ZORG.tech
Van De Wauwer Erik
- 09:30 - 10:00** **Dhr Wouter Beke**, Vlaams Minister van Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
- 10:00 - 10:45** Klimaatopwarming: de essentie en de gevolgen voor
onze gezondheid
Boussemaere Peter
- 10:45 - 11:30** Koffiebreak - bezoek aan de vakbeurs
- 11:30 - 12:15** Ondernemingen...voor een gezonder groei
De Geest Wouter
- 12:15 - 13:00** ZORG om het klimaat, onze ZORG?:
klimaatvisieplan in de praktijk
Verheye Philip
- 13:00 - 17:15** Walking dinner, vakbeurs en prestatie op
de green Boulevard
- 17:00 - 18:30** Uitgebreide netwerkdrink

ZORG.tech congres 2021 met de grote K van Klimaat

Het ZORG.tech congres gaat op 2 december 2021 na twee (!) keer corona-uitstel dan toch eindelijk door. Het thema bleef ongewijzigd: Klimaat en is na anderhalf jaar zo mogelijk nog prangender dan vlak voor het uitbreken van de pandemie. Met de klimaattop Cop26 in Glasgow op de achtergrond heeft ZORG.tech het momentum met beide handen beet. Congresvoorzitter Roger Albertijn geeft een overzicht van topics en sprekers.

'Er was nog even twijfel of we het ZORG.tech congres hybride zouden laten doorgaan, maar uiteindelijk vonden we live toch verkieslijk vanuit netwerkoogpunt", benadrukt Roger Albertijn. 'We zijn blij dat de datum van 2 december standgehouden heeft, maar zelfs nu hadden we pas eind augustus zekerheid. Uiteindelijk moesten we nog snel schakelen. Het congres werd al twee keer verschoven. Dit wordt de derde poging. De sprekerslijst is in vergelijking met de lijst van de eerste editie sterk aangepast. Een huzarenstukje en een pluim voor ons secretariaat!"

Naast Vlaams minister voor Welzijn Wouter Beke en klimaatwetenschapper Pieter Boussemaere, die een stand van zaken schetst rond klimaat in België, is VOKA-voorzitter Wouter De Geest een nieuwe spreker op de gastenlijst. 'We sluiten af met Philip Verheye, manager technische zaken van Ziekenhuis Oost-Limburg. Hij zal een nieuwe duurzaamheidstoel voorstellen voor zorginstellingen waarmee ze vlotter kunnen voldoen aan het Klimaatvisieplan. Dit initiatief vanuit Zorgnet-Icuro, samen met de werkgroep duurzaamheid, zorgt naar onze leden toe voor een goede afsluiter. Je krijgt uit eerste hand een visie op wat we de komende jaren als sector mogen verwachten."

WELKE MAATREGELEN WORDEN ER GENOMEN OM ALLES COVIDSAFE TE LATEN DOORGAAN?

Roger Albertijn: 'Er zijn ruim 180 stands voorzien voor het ZORG.tech congres. Ondanks een 25-tal annulaties in de anderhalf jaar tussen de eerste aankondiging voor het congres en de Covid-crisis, zijn die intussen allemaal weer opgevuld. Er is erg veel interesse vanuit de markt om dit congres live te laten doorgaan. De netwerkvond werd wel geschrapt, omdat we niet weten hoe de gezondheidssituatie zal zijn tegen 2 december. Die wordt een extra jaar uitgesteld."

'Sowieso moeten we een aantal maatregelen nemen conform de schikkingen die opgelegd zijn voor evenementen en congressen in samenspraak met Easyfairs en het Bouwcentrum. In de nieuwe hal van Antwerp Expo worden grotere gespreksruimten voorzien die Covidsafe worden ingericht. Veiligheid voor onze bezoekers primeert! We registreren ook iedereen vooraf met de Covid Safe Ticket. Dat staat ook al zo op de uitnodigingen."

Roger Albertijn

Coördinator ZORG.tech Congres 2021

HET HUIDIGE BESTUUR VAN ZORG.TECH TRAD AAN IN OKTOBER 2019. HOE WERD DE WERKING DE AFGELOPEN TWEE JAAR VERZEKERD?

Roger Albertijn: 'Het team en de digitale overlegstructuren zijn inderdaad vrij nieuw voor ZORG.tech en onder andere collega Philip Verheye heeft samen met het bestuur vanuit zijn expertise een aantal digitale meetings kunnen opzetten. Tijdens de digitale nieuwjaarsmeeting van 2020 hadden we een gastspreker en verschillende kringwerkingen. Ook in het buitenland hebben we conferenties digitaal bijgewoond, met wisselend succes als het aankomt op netwerking. Onze bestuursvergaderingen gingen ook allemaal digitaal door, behalve de laatste drie die we toch opnieuw live konden laten plaatsvinden. Zo zijn de nieuwe bestuursleden toch behoorlijk geïntegreerd geraakt in onze werking.'

KUNNEN WE HET CONGRES ZIEN VAN DE DOORSTART VAN ZORG.TECH, DAN BELOOFT DAT ALVAST VEEL GOEDS VOOR 2022.

Roger Albertijn: 'Dat we pre-Covid een beproefd concept in handen hadden, blijkt uit de positieve reacties van leden en bedrijven. Op dit congres hebben we ook een

Green Boulevard gecreëerd (vorige keer was dat Antwerp Boulevard) en op het binnenplein gaan we een aantal innovatieve klimaatgerichte voorstellingen doen van de standhouders die daar een project hebben voor ingediend. Nu in november Cop26 is Glasgow doorging, hebben we natuurlijk het momentum mee. Sustacare en de werkgroep klimaat binnen ZORG.tech en binnen de koepel zitten volledig op dat spoor. Wij zullen er concreet mee starten in het najaar en op die manier vanuit ZORG.tech mee een antwoord geven op de conclusies die ongetwijfeld zullen voortvloeien uit Cop26 en de Green Deal. Vanuit VIPA, VEB en Terra zal dat hopelijk een grote impact hebben op de bewustwording over het klimaatgegeven binnen de zorgsector.'

LEDEN VAN HET ORGANISERENDE COMITÉ ZORG.TECH CONGRES 2021:

Roger Albertijn (coördinator), Dirk De Man, David de Mol, Inge Croux, Wouter Maes.

archipelago

ATS

GROEP

a member of
luminus

h
hysopt

hydraulic
system
optimisation

■ GEBERIT

101 102 103 104

DRANK

105 106

116 117 118
237 238 239

119 120 121 122
240 241 242 243

123 124 125
244 245 246

258 259 260
372 373 374

261 262 263 264
375 376 377 378

386 387 388
400 401 402

389 390 391 392
403 404 405 406

414 415 416
535 536 537

417 418 419 420
538 539 540 541

421 422 423
542 543 544

556 557 558 559 560 561 562 563

BUFFET

564

BUFFET

GREEN
BOULEVARD

Life Is On

Schneider
Electric

interalu
SMART CEILINGS

Be sure. testo

ONTHAAL & VESTIAIRE

107	108	109	110	111	112
-----	-----	-----	-----	-----	-----

113	114	115	BUFFET
-----	-----	-----	--------

126	127	128	129
247	248	249	250

130	131	132	133
251	252	253	254

134	135	136
255	256	257

681
680
679
678

GREEN BOULEVARD

265	266	267	268
379	380	381	382

116	116	116
383	384	385

393	394	395	396
407	408	409	410

397	398	399
411	412	413

677
676

424	425	426	427
545	546	547	548

428	429	430	431
549	550	551	552

432	433	434
553	554	555

565	566	567	568	569	570	571
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

572	573	574	575	BUFFET
-----	-----	-----	-----	--------

Alfabetische lijst van exposanten

25-8.....	414A	Cebeo.....	390	Essec-BNS.....	134
A. Keulen.....	564A	Cegelec Building Services.....	568	Esylux Belgium nv.....	111
AAF International.....	572	Cinem.....	415	ETAP.....	108
ABB.....	560	Climacon.....	393	Eurofiber.....	681
AFPROFilters.....	248	ClimaWays.....	258	Eurowater Belgium.....	389
Air Liquide Healthcare.....	405	Commscope.....	412	Fagerhult.....	551
Airdeck Building Concepts nv.....	237	Condair NV.....	678	Fasset.....	260
Alcomel.....	264	Control & Protection.....	430	FläktGroup Belgium.....	431
ALHO Systeembouw.....	239	CoopmanOronanv.....	376	ForboFlooring.....	547
AMIRATO.....	549	Cordeel Zetel Temse N.V.....	395	Fosfari Lighting.....	254
APCOA PARKING Belgium.....	133	Coriotech nv.....	567	Geberit nv.....	245
Applicom Nederland BV.....	251	De Coene Products.....	247	Gerflor Benelux.....	407
AQ International.....	109	De Klerck Engineering.....	541	GROHE nv.....	399
Aqua Ecologic / Deconologic.....	564	De Meeuw nv.....	246	Guldager nv.....	268
Archipelago.....	244	Defibrion.....	131	Haelvoet.....	535
Ascom.....	252	Delabie Benelux bvba.....	424	Hakoma.....	132
ASSA ABLOY.....	253	Deltrian International NV.....	118	Halton Nv.....	419
ASSAR ARCHITECTS cvba.....	423	DEPro Benelux.....	380	Hansa Armaturen Belgium NV.....	570
ATS Groep.....	241	Deureka.....	256	Henco Industries.....	548
Automation nv.....	432	Devapo.....	575	Hillrom.....	539
AUTROSYSTEMS.....	243	DillenBouwteam NV.....	401	Hoberg SA.....	550
Belgian Sanitary Company nv.....	417	Dräger Medical Belgium N.V.....	546	Holland Water.....	265
Bender Benelux B.V.....	421	DRISTEEM (DSH) BELGIUM.....	426	Honeywell B.V.....	257
Bitos nv.....	573	E. VAN WINGEN NV.....	543	Honeywell NV.....	385
Bluekit Factory Sarl.....	410	Ecowater Systems Europe.....	269	HT group Gmbh.....	397
Bobinindus Power Systems.....	384	EEG GROUP.....	563	Hunter Douglas Belgium.....	122
BOONE NV.....	562	Electro Calorique België bvba.....	679	HYGI Panel.....	237A
Bossuyt.....	411	Electro-Test.....	102	Hysopt NV.....	377
Busch NV.....	130	ENGIE.....	373	IDEAL Standard.....	552
BWT Belgium NV.....	379	ENGIE 2.....	259	IKO.....	126
Carrier Airconditioning.....	112	Erea Energy Engineering bvba.....	416	Imtech Belgium nv.....	128
Catec.....	559	Eribel.....	106	Innomediq.....	381

Interalu LCC-Plafonds.....	391	Pedak meettechniek.....	558	Stopler Belgium NV.....	538
Ionair Benelux bv.....	267	Pittsburgh Corning Europe n.v....	429	Stöpler Medical BV.....	561
Jan Snel Holding.....	249	PMT Benelux.....	127	STULZBELGIUM.....	250
Jane nv.....	119	Poels NV.....	396	Symbiothic.....	125
Johnson Controls.....	404	Polysto Group bv.....	101	Tarkett NV.....	261
Kieback&Peter Belgium.....	427	PORCELANOSA.....	240	TeleAlarm Europe GmbH.....	113
Kinnarps nv.....	387	Portakabin.....	428	Telenet Business.....	271
Kitchco BVBA.....	374	PPG Coatings bvba - TSA 23510..	388	Televic Healthcare.....	554
Knauf.....	121	PRIVA building intelligence NV.....	115	temp-rite International.....	569
KONE Belgium.....	386	Proximus.....	433	TESTO.....	545
KSB Belgium.....	676	Rational Belgium.....	680	TK Elevator Belgium.....	408
LDL Equipment.....	574	REI Projects NV.....	392	Trane.....	403
Lindner Welsy.....	557	REMEHA.....	571	Triflex BVBA.....	409
Luminus nv/sa.....	263	REUS nv.....	242	TRILUX.....	540
Macobo Stabo.....	434	RIELLO.....	537	Ultimo Software Solutions bvba	542
Mardoors b.V.....	418	Rockfon.....	375	Unilin - Pergo.....	383
MB nv.....	255	Roxtec bvba.....	372	Van Severen N.V.....	544
mecam-otiumcare.....	556	RUCON VENTILATOREN.....	425	Veolia.....	135
Mediq Medico.....	406	Salto systems.....	104	Viega Belgium.....	400
Metos nv.....	422	Salubris.....	123	Vink Bvba.....	136
Metra BV.....	536	Santon Circuit Breaker Services B.V	394	Vlaams Energiebedrijf.....	382
Meyvaert.....	107	SHELL BELGIUM bvba.....	555	VSK electronics.....	238
MIDES.....	103	Schindler nv.....	402	Wilo nv.....	413
Miele NV.....	414	Schneider Electric.....	378	WPS Belgium N.V.....	129
Mitsubishi Electric Europe BV		Siemens.....	565	WYCOR nv.....	420
Belgium.....	110	Signburo.....	566	ZorgMagazine.....	114
moments furniture.....	116	Silentia Belux.....	677	ZUMTOBEL.....	535A
N.V. GRUNDFOS Bellux SA.....	398	Solarus Sunpower B.V.....	266		
nora flooring systems.....	105	Soprema.....	553		
Normec Servaco Group.....	270	Spacewell.....	117		
Oventrop GmbH.....	124	Stagobel Electro.....	262		
Oxypoint.....	120				

"We hebben voor het klimaat even doortastende maatregelen nodig als tegen corona"

De impact van klimaatproblematiek op de zorgsector is groot, een opwarmend klimaat stelt zorginstellingen voor bijzondere uitdagingen. Docent klimaat- & wereldgeschiedenis aan Vives Hogeschool in Brugge Pieter Boussemaere is adviseur voor de Europese Commissie en de Vlaamse Overheid op het vlak van klimaateducatie. Boussemaere is ook te zien in de Canvas Klimatodocu 'Wat houdt ons tegen?' Zorg & Techniek vroeg hem naar zijn inzichten en bijdrage aan het ZORG.tech congres.

KUNT U ALVAST EENS INZOOMEN OP DE INHOUD VAN UW KEYNOTE VOOR ZORG.TECH CONGRES?

Pieter Boussemaere: 'Tijdens corona zijn er weer een aantal grote stappen voorwaarts gezet. De belofte van Europa om in 2050 klimaatneutraal te draaien, China in 2060, Biden die belooft om de VS ook in 2050 Klimaatneutraal te maken. Ook Japan, Zuid-Korea, het VK... hebben nieuwe beloften gemaakt. Naar de letter, wat zeker niet evident is. Mochten die ingelost worden, dan zou de opwarming uitkomen op +2.1 °C waarmee het absolute doemscenario van +4°C vermeden zou worden. Er is nu ook het momentum van Cop26 in Glasgow: een cruciaal moment voor de beloftes die de VS of China hebben gemaakt, maar die nog niet officieel zijn ingediend. Daar zal ik tijdens het ZORG.tech congres zeker op inspelen.'

WAT ZIJN UW AANBEVELINGEN VOOR DE ZORGSECTOR EN DE VERSCHILLENDE OVERHEDEN?

Pieter Boussemaere: 'Eerst zoom ik in op de situatie in België vandaag: hoe is het klimaat nu anders dan 100 jaar geleden? Hoe komt dat? Wat is het effect op planten en dieren? Om dan in te zoomen op de impact op ziektebeelden en symptomen. Natuurlijk staat de impact van het klimaat op de zorgsector niet los van de klimaatimpact op andere maatschappelijk-economische sectoren. Maar als je naar de link tussen hitte en zorg kijkt, dan ligt het voor de hand dat standaard verkoeling voor kamers een belangrijk item wordt. Immers, tijdens hittegolven stijgt het aantal doden ten gevolge van hittestress, zoals de hittegolf in augustus 2020 ons alweer duidelijk maakte. Daarnaast zijn er de

klassiekers zoals de invloed van bepaalde vervelende insecten die noordwaarts verhuizen.'

'Algemeen moet de zorgsector de hitte kunnen opvangen voor hun patiënten, maar ook invasieve insecten bestrijden zoals de tijgermug die aan een opmars bezig is en die een vijftigtal tropische ziekten kan overbrengen. Ik leg dan uit in welke regio's die muggen zich nu al bevinden en wat hun karakteristieken zijn. Ik denk ook aan de processierupsen: die waren hier vroeger al beperkt aanwezig, maar door de warmere temperaturen worden ze elk jaar een steeds grotere plaag.'

KOMT DAT DOOR HET OPSCHUIVEN VAN DE KLIMAATGORDELS?

Pieter Boussemaere: 'Dat begrip is achterhaald. Het is niet dat wij over twintig jaar gewoon het klimaat van Bordeaux zullen krijgen. Was het maar waar! De gemiddelde jaartemperatuur zal hier wel hoger liggen, maar voor de rest zal alles vooral compleet anders zijn. Wat nu al wordt vastgesteld is dat de polar vortex veel minder stabiel is en minder snel draait waardoor weersystemen langer op dezelfde plek blijven hangen. Dat heeft een gigantische impact op ons weer. En weerpatronen hebben uiteraard een effect op de landbouw, de basis van de economie. Door mislukkende oogsten stijgen de prijzen van de landbouwproducten en zal een deel van het budget niet meer besteed kunnen worden aan andere producten, wat een effect zal hebben op de wereldeconomie.'

'Wat je ziet is dat onze maatschappij de klimaatverandering nog altijd ziet als iets wat ver van ons bed ligt, terwijl je

A close-up portrait of Pieter Boussemaere, a man with a beard and short hair, wearing a light-colored shirt. He is looking slightly to the left of the camera with a neutral expression. The background is a soft, out-of-focus blue.

“

“Het is niet dat wij over twintig jaar gewoon het klimaat van Bordeaux zullen krijgen. Was het maar waar!”

Pieter Boussemaere

Docent klimaat- & wereldgeschiedenis Vives Hogeschool

net zo'n doortastende maatregelen nodig hebt als tegen corona, want op termijn zal de klimaatverandering véél meer mensenlevens en geld kosten.”

NIEUWSWAARDE WORDT BEPAALD DOOR NABIJHEID EN RELEVANTIE. DE DIJKEN HOUDEN HET NOG WEL EVEN.

Pieter Boussemaere: 'Onze dijken zullen het inderdaad nog wel een tijd houden, want het zal - mits de nodige aanpassingswerken - nog eeuwen duren vooraleer het water ons letterlijk aan de lippen staat. Maar ondertussen zal de wereld ook op tal van andere vlakken snel en onherkenbaar veranderen. Dat maakt dat de relevantie van de klimaatimpact de komende decennia wel vele meters gaat stijgen. Er is awareness, maar niet genoeg.

Net daarom hebben ze mij gevraagd om het totaalbeeld nog eens te schetsen.”

HOE GROOT IS DE BELANGSTELLING VOOR UW VAK KLIMAAT AAN DE VIVES HOGESCHOOL?

Pieter Boussemaere: 'Voor één groep, een hondertal toekomstige leerkrachten lager onderwijs, is dit verplichte kost. Daarnaast bestaat het vak ook als een volwaardig keuzevak van drie studiepunten. Dit keuzevak staat open voor alle opleidingen van de hogeschool, waaronder technologie en luchtvaart. Dit jaar is de belangstelling zo groot dat we een limiet op het aantal studenten hebben gezet. Bij mijn weten ben ik de eerste docent aan een hogeschool of een unief die er omstreeks 2015 in geslaagd

is om een volwaardig klimaatvak verplicht te maken in een niet-klimaatgerelateerde opleiding.”

‘Ik doceer ook al 20 jaar wereldgeschiedenis en prehistorie: een stuk daarvan is gewoon paleoklimatologie – klimaatevolutie doorheen de tijden. De volgende stap, toewerken naar de huidige klimaatproblematiek, was niet zo geweldig groot. Ik voeg tijdens de lezing ook paleoklimatologie toe aan mijn discours. Door te vertrekken vanuit een geschiedkundige context, een boeiend verhaal, zijn mensen veel sneller bereid om een boodschap aan te nemen. Dat werkt beter dan droog te melden dat er nu 415 ppm CO₂ in de atmosfeer zit. Het zorgt bijvoorbeeld vaak voor een Aha-erlebnis als je uitlegt dat we eigenlijk naar een nieuwe ijstijd aan het evolueren waren, wat de huidige klimaatopwarming des te opmerkelijker maakt. Zeker de laatste duizend jaar was de gemiddelde wereldtemperatuur relatief sterk aan het dalen.”

MAAR WAS DE KLEINE IJSTIJD GEEN INTERMEZZO EERDER DAN EEN TREND?

Pieter Boussemaere: ‘Nee. Zeker niet. De gemiddelde wereldtemperatuur is al sinds pakweg 5.000 tot 7.000 jaar in dalende lijn. Maar dan, net op het moment waar wij massaal fossiele brandstoffen beginnen te gebruiken,

schiet die gemiddelde wereldtemperatuur plots – tegen de natuurlijk dalende tendens in – pijlsnel omhoog. Pas wanneer je dat ziet, snap je waarom het geen zin heeft om een debat aan te gaan met harde non-believers. Onbegrijpelijk dat zij niet inzien dat ze dwalen.”

VORMEN WE IN WEST-EUROPA NIET STIL AAN EEN EILANDJE VAN GOEDE INTENTIES?

Pieter Boussemaere: ‘Juist het omgekeerde is waar. Ten tijde van het Kyoto-protocol (1997) was Europa inderdaad zowat de enige regio die de klimaatproblematiek ernstig nam. Intussen is er een wereldwijd klimaatakkoord gesloten in Parijs (2015), wat bij velen de ogen heeft geopend. Vandaag staat Europa er niet langer alleen voor. Ook de Verenigde Staten onder Biden en bijvoorbeeld China zijn zich terdege bewust van de urgentie en omvang van de klimaatproblematiek. Non-believers zijn meestal niet akkoord met de maatregelen die in functie van het klimaat genomen moeten worden. Ze zijn tegen een sterke overheid en denken dat klimaatmaatregelen hun vrijheid en luxe zullen aantasten. Hen moet je er dus van overtuigen dat als we actie ondernemen, ze er qua luxe en comfort op veel vlakken juist op vooruit zullen gaan.”

Bewaking systemen

FlowGuard Transmitters voor lage verschuldruk metingen.

Applicaties

- Operatie ruimten
- Patiënten kamers
- Cleanrooms
- Server ruimten
- Ruimtedruk bewaking
- VAV boxen
- alarm applicaties
- Flow metingen

PsiDac heeft haar succesvolle FlowGuard 6280 druktransmitter lijn verder uitgebreid met 3 nieuwe modellen om aan de wensen vanuit de installatiebranche te kunnen blijven voldoen.

Instapmodel **6279** met een 0.5% nauwkeurigheid, inclusief ModBus en een vrij instelbare analoge uitgang.

FlowGuard **6282** wordt geleverd met alarm functies en een alarmrelais

FlowGuard **6283** is de meest geavanceerde druktransmitter en heeft als extra functies, de luchtstroom, de luchtsnelheid en de luchtwisselingen per uur (ACPH)
Alle modellen zijn optioneel leverbaar met een auto zero functie en een display.

Instelbare verschuldruk sensoren voor HVAC toepassingen

EE-600/610 serie verschuldruk opnemers zijn met name ontwikkeld voor HVAC toepassingen. Ideaal voor luchtbehandelingsystemen en filter metingen

Features:

- Instelbare meet bereiken
- Diverse analoge uitgangen
- Zero en Span te justeren
- Eenvoudige installatie
- Scherp geprijsd

Meetbereiken:

- 100 ... 100 Pa
- 25 ... 25 Pa
- 50 ... 50 Pa
- 0 - 1000 Pa
- 0 - 10.000 Pa

Wat is klimaatverandering en hoe kan de zorgsector het Klimaatvisieplan concreet implementeren?

Tijdens het ZORG.tech-congres zal manager Technische Zaken van Ziekenhuis Oost-Limburg en bestuurslid bij ZORG.tech Philip Verheye een tool voorstellen waarmee de zorgsector een leidraad krijgt om te voldoen aan het klimaatvisieplan.

Philip Verheye neemt deel aan het koepeloverleg klimaat in de zorgsector samen met VIPA, VEB, Zorgnet-Icuro en de andere koepels. 'Het overlegthema is het klimaatengagement van 2017 waar toenmalig Vlaams minister Jo Vandeuren met de koepels ondertekende. Daar staat in dat we tegen 2030 veertig procent minder CO₂-uitstoot moeten hebben. Er werden vervolgens heel veel maatregelen opgestart in zorginstellingen, waaronder door VIPA gesubsidieerde energieaudits. Het klimaatengagement omvat ook het opstellen van een Klimaatvisieplan en het aanduiden van een klimaatverantwoordelijke. 2020 werd als eerste deadline vooruitgeschoven, maar die is om allerlei redenen waaronder corona niet gehaald. In oktober 2020 gaf VIPA een nieuwe impuls via een aantal webinars met voorstellen om te starten met de implementatie.'

IS DE SECTOR DAARMEE BREED OP HET GOEDE SPOOR GEKOMEN?

Philip Verheye: 'Het leidde juist tot enige verwarring in de sector, want tegelijk kwamen er nieuwe duurzaamheidscriteria van het VIPA voor gesubsidieerde projecten. Maar die worden wel eens verward met het klimaatengagement. Begin 2021 hebben we dan met ZORG.tech een webinar georganiseerd samen met Thomas Veys van VIPA om te duiden wat nu juist de stand van zaken is. Het Klimaatvisieplan is een vrijblijvend engagement.

De duurzaamheidscriteria van het VIPA voor gesubsidieerde projecten die nu opnieuw vernieuwd worden, uiteraard niet.'

'Tijdens het congres willen we focussen op wat er van zorginstellingen verwacht wordt rond het klimaatvisieplan. Onze positie daarin is dat we als zorginstelling een maatschappelijke verantwoordelijkheid in hebben. Vanuit ZORG.tech, voor wie ik het klimaatvisieplan volg, willen we dat sterk ondersteunen.

U STELT EEN PRIMEUR VOOR OP HET ZORG.TECH CONGRES

Philip Verheye: 'Rond het klimaatvisieplan zijn er nu een aantal nieuwe tools ter beschikking via VIPA. Een ervan is een tool in de vorm van een Excelfile opgesteld door bouwtechnisch adviseur bij VIPA Thomas Feys met een rubricering naar analogie met BREEAM. Een tweede is Sustacare, gebaseerd op Sustatool, een toegankelijke, praktische no-nonsense aanpak gebaseerd op een systeem van continue verbetering. Sustatool is een methodiek van het Facilitair Bedrijf om gebouwen te scoren. Sustatool werd door E&Y op vraag van Zorgnet-Icuro toegespitst op de zorg naar Sustacare. Sustacare is nu zo goed als klaar om in productie te geven en zit in de testfase bij een twaalfstal instellingen.'

“

“Sustacare is nu zo goed als klaar om in productie te geven en zit in de testfase bij een twaalfstal instellingen.”

Philip Verheye

Manager Technische Zaken
Ziekenhuis Oost-Limburg

'De officiële lancering van Sustacare tijdens het congres samen met Zorgnet-Icuro gebeurt vooral om een lijn te brengen in de klimaatvisieplannen. Vanuit de werkgroep Sustacare en klimaat hebben we een presentatie van een veertigtal minuten voorzien. Sustacare lijkt ons de meest volwassen tool om het klimaatbeleid van een instelling vorm te geven en op te volgen. Tegelijk maakt klimaat deel uit van een algemeen beleid rond duurzaamheid. Klimaat aan sich gaat enkel over energiebesparing en CO₂-uitstoot. De tools waar we het over hebben, gaan veel verder en omvatten dus een algemener draaiboek over duurzaamheid dan enkel klimaat.'

WAT MET DE VEREISTEN DIE NODIG ZIJN VOOR VIPA-SUBSIDIERING?

Philip Verheye 'VIPA-subsidies voor nieuwbouw of renovatie zijn onderhevig aan een aantal duurzaamheidscriteria. We zijn bezig in een werkgroep om die criteria binnen GRO op

te nemen, een methodiek vergelijkbaar met BREEAM om een bepaald duurzaamheidsniveau te halen. Het Facilitair Bedrijf gebruikt GRO. VIPA is nu volop bezig om GRO als tool te ontwikkelen om de duurzaamheidscriteria te gaan scoren in functie van de subsidies.'

'We willen via het congres vooral collega's motiveren en engagement vragen. Er zijn nog geen verplichtingen maar eerder vroeg dan laat worden alle instellingen ermee geconfronteerd via de wet- en regelgeving. Europa legt landen en regio's verplichtingen op en uiteindelijk komt via de sector bij ons terecht. Er is een analogie met de accreditatie: die is ook niet verplicht. Wij streven ernaar dat klimaatdoelstellingen en duurzaamheid opgenomen worden in de strategische doelstellingen van zorginstellingen. Vanuit ZOL hebben wij al in 2018 een energetisch masterplan opgesteld met hernieuwbare energie. Dat wordt gemeengoed in de sector.'

COMFORTABEL KOELEN EN VERWARMEN, MET OOG VOOR HET MILIEU

Met Climacon kan je rekenen op milieuvriendelijke technieken voor je verwarming en koeling, zo geniet je nog meer van het comfort.

Door de diversiteit in het gamma heeft Climacon voor elke toepassing een oplossing.

- Comfort oplossingen met split-systemen, VRF-systemen, koelmachines, warmtepompen en koelmachines met warmte recuperatie.
- Oplossingen voor sanitaire warm watervoorziening met warmtepompen, booster warmtepomp tot 80°C en hoog temperatuur warmtepomp tot 90°C.

Ons doel? Een gezond en comfortabel binnenklimaat creëren in jouw omgeving en dat van je cliënt of medewerker.

Milieuvriendelijke koudemiddelen

CLIMACON

Kruinstraat 4 - Industriepark E17 1034 - 9160 Lokeren - T +32 9 337 87 77 - info@climacon.be - www.climacon.be

Duurzaamheid, kostenbesparing en een optimaal comfort in uw zorginstelling

Ontdek hoe Hysopt de status quo uitdaagt om CO₂-uitstoot van gebouwen te verminderen.

Comfort is een must

Ziekenhuispatiënten en bewoners van verzorgings-
tehuizen verdienen maximaal comfort, maar vaak worden
hele delen van gebouwen niet goed verwarmd. Systemen
presteren vaak niet optimaal en zijn slecht afgesteld, wat
resulteert in inefficiëntie en lage comfortniveaus.

Hysopt is opgericht in 2013 als een spin-off van de
Universiteit Antwerpen. Roel Vandenbulcke (CEO en
oprichter) wilde de status-quo uitdagen om CO₂-uitstoot
te verminderen. Nu creëert het Antwerpse bedrijf impact
om de opwarming van de aarde tegen te gaan met... uw
HVAC-installaties!

HVAC-installaties, zelf heb ik er nooit over nagedacht
maar Hysopt heeft er zijn core business van gemaakt...

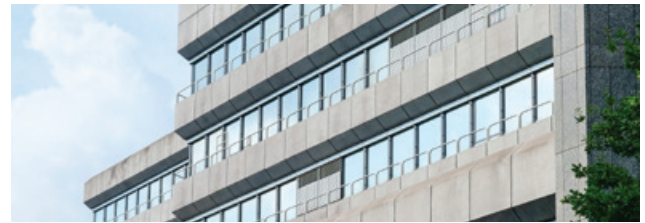
Het is zeker niet de eerste keer dat ik iemand dat hoor
zeggen, maar het is eigenlijk heel logisch! Gebouwen
zijn verantwoordelijk voor 40% van het energieverbruik
en ongeveer 36% van de CO₂-uitstoot. Verontrustende
cijfers, vooral omdat ze veel hoger liggen dan die van
industrie en transport.

Dus wat is ons antwoord om de opwarming van de
aarde tegen te gaan? Gebouwen efficiënter verwarmen
en koelen. Zo kunnen we de CO₂- uitstoot aanzienlijk
verminderen en tegelijk de energiekosten drukken. Toch
leeft er een misvatting dat investeren in duurzaamheid
enorm duur is. Onze ervaring bewijst het tegendeel.
Hysopt helpt om gemiddeld 40% CO₂-uitstoot en tot wel
30% op de energierekening te besparen.

Slechts enkelen zijn er zich van bewust hoe de operationele
energie kosten en/of CO₂-uitstoot drastisch kunt
verminderen door het optimaliseren van HVAC-systemen.
Om nog maar te zwijgen van het feit dat het thermisch
comfort van uw ziekenhuis of zorginstelling een enorme
impact heeft op het welzijn.

Maar als een suboptimaal HVAC-systeem zo'n grote
impact kan hebben op de operationele kosten, waarom
is het dan niet meer gekend? Vooral omdat het ook de
CO₂-uitstoot kan verminderen.

Als we kijken naar de huidige methoden, is het zeer
moeilijk om zelf te weten of het systeem optimaal werkt
of niet. Een voorbeeld: Een technisch directeur van een

ziekenhuis heeft destijds geïnvesteerd in een goed presterende
warmtepomp, waarvan hij denkt dat het optimaal
werkt. De realiteit vertelt ons echter een ander verhaal.
Wat belangrijk is om te beseffen, is dat de warmtepomp
op zich niet het probleem is. Het probleem is hoe het
hele systeem in de eerste plaats is gebouwd. Hierbij
moet je de complexiteit van deze installaties niet onderschatten.
Het is een samenspel van pompen, leidingen,
regelkleppen, sensoren, enz. Al deze componenten
maken deel uit van dezelfde hydraulische installatie en
beïnvloeden elkaar. Zelfs het kleinste detail kan nadelig
zijn voor de prestaties van uw hele installatie. Nieuwe
technologie, het gamma en de variatie van beschikbare
onderdelen zorgen ervoor dat je een puzzel hebt die
onoplosbaar lijkt. Enkel met wiskundige en natuurkundige
berekeningen zie je hoe de puzzelstukjes perfect op hun
plaats vallen. In praktijk leidt dit helaas in veel gevallen
tot installaties die vaak twee keer zo groot zijn als ze
moeten zijn, waardoor u onvermijdelijk te veel betaalt en te
veel vervuult.

**Dus u zegt dat ziekenhuizen of zorginstellingen bij het
renoveren of het bouwen veel controle verliezen over
een aanzienlijk deel van het budget?**

Precies! De CO₂-uitstoot gaat door het dak en budgetten
lopen uit de hand, en het ergste is dat ze niet eens een
goed functionerende installatie hebben. Ziekenhuizen en
zorginstellingen verliezen over de hele lijn en ze hebben
er meer dan genoeg van.

**Hoe biedt Hysopt dan een ander perspectief aan een
verhaal dat zo diep in ons verankerd lijkt te zijn?**

Onze technologie stelt ons in staat de klant te helpen
met wat hij nodig heeft, waardoor we vertrouwen genereren.
De KPI's van ons systeem (carbon, cost, comfort,
control and choice) zijn wetenschappelijk onderbouwd
en kunnen al aangetoond worden voordat het systeem

is gebouwd of gerenoveerd. Op die manier weet de klant
altijd wat hij krijgt. Zo kiest de klant wat hij wil en waar
zijn prioriteiten liggen. Want niet elke zorginstelling is op
zoek naar hetzelfde. De ene klant wil zijn energiefactuur
verlagen, voor de andere gaat het om de investerings-
kost van zijn nieuwbouwproject. Met de klimaatdoel-
stellingen in het achterhoofd is CO₂-uitstoot onmogelijk
weg te denken. Het is onze missie om transparantie te
creëren, omdat wij sterk geloven dat dit bijdraagt aan
een duurzamere wereld.

En om dat te berekenen, gebruikt u software?

Ja, wij zijn een softwarebedrijf, maar we zijn ook de
enigen in de sector die de prestaties van de huidige
HVAC-installatie kunnen berekenen en simuleren
tegenover een geoptimaliseerd systeem. Beschouw het
als een gevirtualiseerd systeem dat we volledig kunnen
begrijpen, optimaliseren en waarin we fouten kunnen
opsporen, zodanig dat ze niet optreden eenmaal de
installatie is gebouwd. Het volledige energieconcept tot
en met de individuele selecties van onderdelen en zelfs
hun instelpunten worden berekend en geleverd. Ten slotte
wordt het berekeningsmodel afgeleverd als een
"Digital Twin", wat enorm waardevol is voor verdere
onderhoudswerkzaamheden, toekomstige uitbreidingen
of modificaties.

Ontdek zelf de mogelijkheden voor uw
zorginstelling. Bezoek onze website of
neem vrijblijvend contact op.

www.hysopt.com
info@hysopt.com

Vertrouwd door ziekenhuizen en zorgcentra om HVAC-systemen te optimaliseren

www.hysopt.com

www.hysopt.com

WAYFINDING EXPERTS

Signburo

www.signburo.be

Zorgsanitair: nieuwe oplossingen voor hygiëne, veiligheid en waterverbruik

Delabie is Europees leider in kranen en sanitair toebehoren voor de zorgsector. De groep produceert meer dan 3 miljoen stuks per jaar die via 9 dochterondernemingen in meer dan 90 landen wereldwijd verdeeld worden voor professionele klanten. Tegelijk is Delabie nog steeds een familiebedrijf dat dicht bij de klant staat en een allround service biedt van designontwikkeling tot integrale projectbegeleiding.

Het juiste sanitair op maat van elke afdeling kan het risico op ziekenhuisinfecties voor een groot deel inperken", zegt Sales Director Benelux Frank Desmet. 'Daarom wordt Delabie zorgsanitair ontworpen op maat van OK, IZ, Spoed, verpleegkundepost, patiëntenkamers, bezoekersruimten... de risicofactoren van elke afdeling weerspiegelen zich telkens in de juiste oplossing."

ERGONOMIE

De juiste ergonomie op de juiste plek is essentieel. In het OK zijn sensorgestuurde kranen vaak niet afgestemd op zeer frequent gebruik. Een Delabie oplossing is een elektronische kraan met een functie die zorgt dat de kraan zolang blijft lopen tot de gebruiker hem contactloos uitzet. Naar het verplegend personeel toe ontwikkelde Delabie hoger geplaatste en iets naar voren geplaatste kranen nodig voor het vullen van recipiënten.

HYGIËNE

Afneembare uitlopen kunnen vervangen, gereinigd of extra uitgerust worden met filters. Kranen waarin geen overtollig water achterblijft in de uitloop of in het netwerk is nog een beveiliging. Ten derde verhindert een gladde binnenkant van een kraan het ontstaan van biofilm tot 14 maal minder dan bij een gegoten kraan met ruwe binnenkant. Delabie werkt met gelaste kranen met een perfect gladde binnenkant. Delabie elektromagneetventielen zijn membraanvrij tegen

bacterievorming. Tegen verneveling worden kranen ook uitgerust met een straalbreker en niet met een mousseur.

VERBRUIK

Hygiëne en vaker handen wassen, betekent meer verbruik. Zelfsluitend kraanwerk, toiletspoelingen en douchekoppen, zowel mechanisch als elektronisch, biedt een antwoord. Handenvrij activeren in combinatie met een zelfsluitende sensorgestuurde kraan brengt het verbruik terug tot 3 liter per minuut met een waterbesparing tot 90%.

Integratie componenten

Geautomatiseerde toestellen mogen zorginstellingen niet afschrikken. Delabie integreert alle componenten in de kraanbehuizing zonder sturingskastjes of gemonteerde elektromagneten. Eenvoudig voor installatie en onderhoud.

NIEUW: DIRECTFLUSH

Delabie toiletten hebben sensorsturing voor automatische slimme spoeling. Het nieuwe DirectFlush systeem werkt zonder spoelbak en werkt op de dynamische druk van het netwerk wat het onderhoud vergemakkelijkt en lekkages vermijdt.

DOUCHETHERMOSTATEN ZONDER TERUGSLAGKLEPPEN

Het gamma zorgsanitair van Delabie werd ook uitgebreid met een nieuwe generatie douchethermostaten zonder terugslagkleppen. Voordeel: zelfs bij vuil- en kalkvorming geen risico. Het aandeel technische onderdelen tot een minimum beperken is hét handelsmerk van Delabie.

WWW.DELABIEBENELUX.COM

Het Vlaams Energiebedrijf helpt je aan gezondere gebouwen

Wist je dat gebouwrenovatie niet enkel je energiekost vermindert, maar ook een weldadig effect heeft op de mensen waar je zorg voor draagt? Door de coronacrisis zijn we ons bewust van het belang van ventilatie voor de gezondheid. Maar ook isolatie, verwarming en koeling zijn belangrijk voor het comfort en welbevinden van je gebouwgebruikers. Je kan als zorg- of welzijnsvoorziening naast de gratis energiescans, nu ook gebruik maken van Relancemiddelen via het Vlaams Energiebedrijf (VEB).

Om onze maatschappij een duwtje in de rug te geven na de coronacrisis, heeft de Vlaamse regering verschillende Relanceplannen goedgekeurd. Het plan van het VEB om publieke gebouwen energiezuiniger te maken is er eentje van. Ook zorg- en welzijnsvoorzieningen vallen onder dit plan. Voor tal van maatregelen kan je in 2021 en 2022 mooie steunbedragen krijgen. Bovendien hoef je zelf geen aanbesteding te doen, het VEB heeft de raamcontracten al ter beschikking.

BEGIN MET EEN ENERGIESCAN

Als je niet goed weet wat eerst aanpakken, of je hebt graag een ingeschatte kost en terugverdientijd van energiebesparende maatregelen, dan is een energiescan een goed begin. Na afloop van de energiescan krijg je een mooi overzicht in onze energiedatabank Terra. Daarbij kan je zelf aan de knoppen zitten: je plant zelf welke maatregelen je wanneer wil laten uitvoeren, en ziet meteen het effect op het kostenplaatje. Al dan niet met hulp van het VEB.

Een energiescan is gratis voor zorg- en welzijnsvoorzieningen die onder VIPA vallen. Uiteraard zijn met een scan je klimaatdoelstellingen nog niet behaald, het is een eerste stap. Vervolgens is het de bedoeling de relevante maatregelen uit te voeren. Vraag je gratis scan aan op terra.vlaanderen.be. Meer info vind je op www.veb.be/klimaatwvg.

VENTILATIE EN VERWARMING

Ook door je technische installaties te vernieuwen zijn er energiewinsten én gezondheidswinsten te boeken. Voor bv. ziekenhuizen is een goeie ventilatie uiteraard van vitaal belang om het risico op infecties te verminderen. Voor verbeteringen aan je technische installaties krijg je via Relance nu 30% steun.

SCHRIJNWERK EN BEGLAZING

Enkelvoudig glas vervangen door (drie)dubbel glas is een tweede maatregel waardoor je al heel wat energie kan besparen. Ook hiervoor hoef je geen openbare aanbesteding te doen. Je kan gebruik maken van onze dienst 'schrijnwerk en beglazing'.

Hiervoor krijg je tot eind 2022 maar liefst 40% steun.

ISOLATIE VAN MUREN, DAKEN EN VLOEREN

Goede isolatie is uiteraard een must om energiebesparing te realiseren. Bovendien draagt dit bij tot het comfort. Zo wees een studie uit dat patiënten sneller herstellen door een goede isolatie. Niet enkel voor de patiënten maar ook voor ziekenhuismanagement is een renovatie dus interessant: de gemiddelde verblijfsduur van patiënten verkort met gemiddeld 11%, de medicatiekost vermindert en het personeelsverloop daalt. In totaal kunnen Europese ziekenhuizen volgens de studie zo in totaal 42 miljard euro per jaar besparen.

Alle gebouwschilmaatregelen worden voor 40% ondersteund door Relancemiddelen.

ZELF ENERGIE OPWEKKEN

Een andere manier om je energiefactuur te drukken, en zelf ook een bijdrage te leveren aan hernieuwbare energieproductie, is de plaatsing van zonnepanelen. Het VEB voorziet zowel een klassieke aankoop als derdepartijfinanciering met of zonder burgerparticipatie. Om geproduceerde zonne-energie op te slaan voor een bewolkte dag, kan je ook gebruik maken van onze dienst 'energieopslag'. Wil je je warmte uit de grond halen of via een warmtekrachtkoppeling (WKK), dan behoort dat ook tot de mogelijkheden.

Voor vervanging van enkel door (drie) dubbel glas krijg je nu 40% Relancesteun

Voor energieopslag, geothermie en WKK krijg je via Relance 30% steun.

TOTAALOPLOSSING VOOR GROTE VOORZIENINGEN

Wil je een mix van bovenstaande maatregelen, en heb je als voorziening een energiefactuur van minstens 250.000 euro? Dan kan je ook kiezen voor een energieprestatiecontract. Daarbij wordt de studie, uitvoering en het onderhoud uitgevoerd door één partij, die ook nog eens een vooraf bepaalde energiebesparing moet realiseren. Je betaalt de investeringen (gedeeltelijk) terug met de energiebesparing die ze realiseren.

Weet je niet goed of dit een interessante formule is voor jouw voorziening? Geen probleem, onze experts doen eerst een haalbaarheidsstudie.

Voor energieprestatiecontracten is er eveneens Relancesteun, namelijk 20%.

PRIJS/KWALITEIT GEBORGD DOOR HET VEB

Het VEB werkt enkel samen met kwalitatieve studiebureaus en aannemers, die aan de strenge eisen voldoen van het bestek. Bovendien voeren ze steekproeven uit na de gunning van de opdrachtnemers. De aanbesteding wordt ook regelmatig opnieuw gevoerd, waardoor enkel de meest kwalitatieve bureaus overblijven. Tegen een voordelige prijs uiteraard. Zoals bij alle overheidsopdrachten is de prijs een belangrijk gunningscriterium.

EXPERTISECENTRUM DE VLEUGELS GING JE VOOR

Er werden intussen al meer dan 1500 gratis energiescans uitgevoerd in de zorgsector. De Vleugels, een expertise- en ondersteuningscentrum voor mensen met een verstandelijke en/of meervoudige beperking, liet er ook enkele uitvoeren. Hun preventieadviseur Jan Langedock

legt uit: 'De belangrijkste maatregelen die we hebben laten uitvoeren zijn het plaatsen van zonnepanelen en gebouwschilmaatregelen, bijvoorbeeld dakisolatie, vernieuwing van het schrijnwerk en de beglazing. Die laatste leveren samen een 150.000 kilowattuur per jaar besparing op. Dat is een kleine 10.000 euro per jaar.'

Jan is zeer tevreden over de samenwerking met het VEB. 'Ze zorgen ervoor dat je geen aanbesteding meer moet uitschrijven. Je bespaart enorm veel tijd en kosten op die manier. Ook met raad en daad staan ze je bij. Ze hebben een heel duidelijke website (Terra) waarop je al je maatregelen kan opvolgen.'

KORTOM: ÉÉN ADRES VOOR JE ENERGIEVRAGEN

Een gezond gebouw is in het belang van je patiënten en je energiefactuur. Moet elke voorziening daarom energiespecialist of specialist overheidsopdrachten worden? Het VEB gelooft van niet. Laat je ontzorgen in de aanbesteding, zodat je je kan concentreren op je kerntaak: de zorg voor je patiënten of cliënten. Tot eind 2022 kan dat dus met Relancesteun, mis deze kans niet!

VLAAMS ENERGIEBEDRIJF

www.veb.be

+32 2 421 32 00

www.linkedin.com/company/vlaams-energiebedrijf

Meer over gratis energiescans: www.veb.be/klimaatwvg
Vraag meteen je gratis energiescan aan op
terra.vlaanderen.be

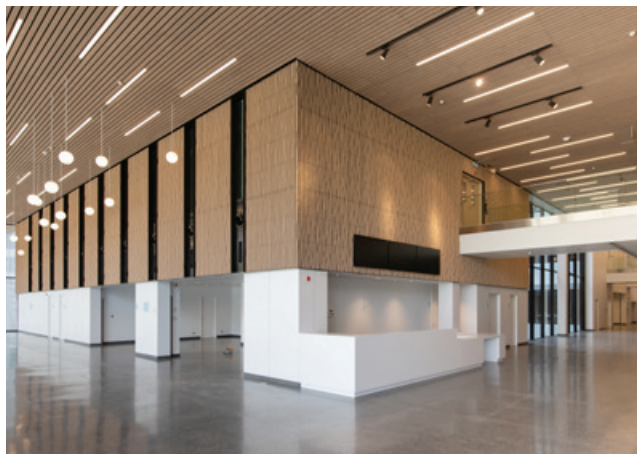
New Bordet oncologisch kenniscentrum opent deuren naast Erasmus Ziekenhuis op ULB-campus Anderlecht

Als center of excellence of het vlak van kankeronderzoek en -behandeling bekleedt het Brusselse Jules Bordet Instituut als openbaar ziekenhuis een unieke positie. Het belang van Bordet reikt ver voorbij de grenzen van het Brussels Gewest. Op een oppervlakte van 80.000 m² wordt de missie op het vlak van oncologische zorg, onderzoek en onderwijs er in de praktijk gebracht in een gebouw met een architectuur die interactie stimuleert. Eind november 2021 opende New Bordet op de campus Anderlecht op een boogscheut van het zusterziekenhuis Erasmus de deuren.

De nieuwe Bordet campus is een state-of-the-art nieuwbouwproject op 80.000 m² en zal alle zes locaties van het huidige Jules Bordet Instituut in de buurt de Brusselse Hallepoort huisvesten in één gloednieuw gebouw. 'Die locaties voldoen voor patiënten en zorgmedewerkers niet meer op het vlak van processen en veiligheid van een modern ziekenhuis', zegt directeur Programmatie, Organisatie en Wederopbouw Frédéric Coteur. 'Bovendien is het totaaloppervlak te klein voor alle diensten en afdelingen. De standaard voor ambitieus oncologisch onderzoek was bijgevolg niet meer aanwezig. Het was dus geen optie om de bestaande site aan de Hallepoort te renoveren binnen de bestaande dimensies.'

VISITEKAARTJE

De nieuwe site wordt een visueel aantrekkelijk visitekaartje voor het Brusselse instituut dat tot ver over de grenzen faam geniet. Het ontwerp voor New Bordet dateert van 2005. 'Het idee heeft dus jaren kunnen rijpen. De keuze viel op de campus van Anderlecht om een canceropôle te creëren met een belangrijke onderzoekspoot maar ook met meer ziekenhuisbedden: naar 250 bedden en 44 bedden voor dagopname. Bovendien zitten we er vlak bij het Erasmusziekenhuis en de faculteit Geneeskunde van de ULB, onze grote academische broers. Door het centrum van Brussel te verlaten, maakte het Jules Bordet Instituut een politiek statement, waarvoor we het gelukkig het

stadsbestuur op één lijn kregen met onze visie.”

De bouw nam zeven jaar in beslag, inclusief een onderbreking van een jaar. ‘Daarbij werden planning en begroting volkomen gerespecteerd’, benadrukt Frédéric Coteur. ‘Het hele bouwproces in vanaf vergunningsfase tot oplevering erg vlot verlopen, ook al is de vergunningspolitiek in Brussel Stad en het Brussels Gewest vaak complex. Dat is ook te danken aan de heldere en complete dossier dat wij als bouwheer en met Archi 2000 hebben ingediend. Ik ben nog het meest trots dat we met onze partners heel strak timing en begroting gerespecteerd hebben. Een prestatie voor een openbare aanbesteding.”

INTERACTIE FACILITEREN

Het gebouw heeft bijzondere architecturale kenmerken en faciliteert de interactie tussen onderzoekers en zorgpersoneel. ‘Voor oncologisch toponderzoek en behandeling wilden we monobouwblok: de verschillende functies worden er volledig en permanent in geïntegreerd, net als zorgpersoneel, onderzoekers en patiënten.” Nudging dankzij een architectuurconcept, als het ware. ‘Interactie is fundamenteel voor oncologische behandelingen en -onderzoek”, zegt Frédéric Coteur. ‘De structuur van de verschillende verdiepingen is daar ook op ingesteld, met op het gelijkvloers het dagziekenhuis en de medisch-oncologische consultaties. Daarboven bevinden zich in één vleugel alle medisch-technische diensten en alle zorgprofessionals: artsen, chirurgen, paramedici, verpleegkundigen, psychologen... waarbij die dankzij de architectuur voortdurend de mogelijkheid tot interactie krijgen. Geen enkele dienst kan een eilandje vormen. Twee verdiepingen huisvesten dan de patiëntenkamers in de nabijheid van het OK. Het bouwconcept is daarmee zo

Frédéric Coteur
directeur Programmatie, Organisatie
en Wederopbouw

opgevat dat alle zorgmedewerkers, inclusief de artsen, zich tussen de ambulante diensten en de patiëntverblijven in bevinden. Ook het onderzoekscentrum – bestaaf door dezelfde medische teams – bevindt zich te midden van de patiënten.”

INERT GEBOUW

Bouwtechnisch is New Bordet een inert gebouw. De bouwmaterialen zijn bijzonder isolerend, met op de buitenwanden externe stores. Automatisch aangestuurde zonnemellen die vooral de koelte bewaren. Tegelijk met die keuze werd om budgettaire en operationele redenen niet gekozen voor geothermie of zonne- en windenergie. ‘Je kan niet op basis van een potentieel volatiele energiebevoorrading een ziekenhuis operationeel houden’, zegt Frédéric Coteur daarover. ‘Bovendien hangt de bouw van een nieuw ziekenhuis voor een belangrijk deel af van gewestelijke en federale financiering. Alles daarboven komt uit eigen middelen, dus de voorziene return on investment op de energietechnieken moet hoog genoeg zijn om die extra uitgaven te verantwoorden. Daarin schoot op basis van onze berekeningen een investering in hernieuwbare

energiebronnen tekort. Drie: de bouw van een nieuw ziekenhuis wordt begeleid door studiebureaus, maar na de oplevering zijn het de eigen onderhoudsteams die het beheren en dan zijn complexe installaties niet aanbevolen. Vier: het terrein is niet zo groot en vooral niet uitbreidbaar in een latere fase. New Bordet moest er komen om nieuwe synergieën te bewerkstelligen met het toekomstige New Erasme, waardoor de ruimte voor hernieuwbare energie ook beperkt is.”

Ook al ligt New Bordet aan de Brusselse ring, er werd niet voorbijgegaan aan goede verbindingen met het openbaar vervoer (tien minuten te voet vanaf de metro en overdekt vanuit het Erasmusziekenhuis). ‘Er is ook een shuttledienst voorzien vanaf de metro’, besluit Frédéric Coteur. ‘Onderhandelingen met de MIVB staan op het programma om de site nog beter bereikbaar te maken met een extra bushalte. Ook de fiets speelt een belangrijke rol in het mobiliteitsplan, met beveiligde fietsparkings en laadpunten voor e-bikes en ook kleedkamers. Ook al zitten we in een uithoek van het Brussels Gewest, onze bereikbaarheid is heel goed.”

New Bordet: Stad Brussel, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en GGC trekken aan één zeel

Het ziekenhuisnetwerk met Erasmus, Bordet en het Universitair Kinderziekenhuis Koningin Fabiola (UKZKF) heeft een Raad van Bestuur met vertegenwoordigers van de stad Brussel en de Franstalige universiteit ULB. Op het vlak van de nieuwbouw is New Bordet een mooi voorbeeld van wat er mogelijk is met Brussels Gewest en Stad Brussel en haar OCMW, onder de koepel van Beliris maar daarboven ook van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC). De GGC regelt en beheert voornamelijk de persoonsgebonden aangelegenheden (Gezondheidszorg en Bijstand aan personen) in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het Jules Bordet Instituut maakt deel uit van IRIS, het net van de openbare en universitaire ziekenhuizen en is dus een tweetalig ziekenhuis onder bevoegdheid van de GGC. Er bestaan ook samenwerkingsverbanden op het terrein met UZ Brussel op het vlak van nucleaire geneeskunde, en dus ook met de VUB.

PARTNERS

Tijdelijke Maatschap TM: Brunet Saunier Architecture (F) (concept) – Archi2000
(ontwikkeling werf) – TPF Studiebureau en bijzondere technieken

- *Fundament* : Willemen
- *Ruwbouw* : Blaton/DeWaele/CFE
- *Afwerking* : Blaton/DeWaele/CFE
- *HVAC* : Cegelec/Close/Delta thermic
- *Electriciteit* : Engie
- *Sanitair* : Cegelec/Daneels
- *Pneumatisch transport*: Aerocom
- *Medische vloeistoffen* : Air Liquide Medical / Dräger
- *Liften* : Schindler
- *Medische uitrusting* : Dräger (chirurgische lampen, distributiearmen etc)

“New Bordet wordt een Europees referentiecentrum voor kankeronderzoek”

Als oncologisch kenniscentrum maakt onderzoek meer dan tien procent van de omzet uit van het Jules Bordet Instituut, met 150 fulltime onderzoekers op een totaal van 1.200 medewerkers. De onderzoekers doen er aan transactioneel onderzoek gericht op de klinische praktijk, maar ook aan fundamenteel onderzoek. “Dan is nabijheid bij de patiënt essentieel, want oncologische behandelingen zijn steeds meer gepersonaliseerd. Die logica zit als het ware ingebakken in de architectuur van New Bordet”, zegt algemeen directeur Francis de Drée.

“Onze nieuwe site opent mogelijkheden op twee vlakken tot nieuwe samenwerking met farma- en biotechbedrijven”, zegt de Drée. “We zijn nu honderd procent uitgerust om complexe klinische tests te organiseren, als onderdeel van een string van Europese centra waar die tests plaatsvinden. Er is een new drugs unit van twaalf bedden met gespecialiseerde medewerkers enkel gericht op naar klinische tests. Goede resultaten kunnen dan weer leiden tot nieuwe partnerschappen op het vlak van immunotherapie, nieuwe chemotherapie... want de tweede pijler is onze gloednieuwe medisch-technisch vleugel voor onderzoek naar nucleaire geneeskunde en radiotherapie.”

Een belangrijke innovatie is daar de allereerste MRI-Linac 1.5 Tesla in België. Die combineert de voordelen van een lineaire deeltjesversneller met de precisie van MRI om tumoren in kaart te brengen. “Daarmee staan we internationaal aan de top”, klinkt het. “Belangrijk, want de Europese Commissie wil oncologische referentiecentra aanduiden in elk land. In zo’n centrum kan je nieuwe therapieën dan aanbieden aan patiënten. New Bordet is een logische keuzen om zo’n Europees referentiecentrum te worden.”

OP LOOPAFSTAND

Met het Erasmus Ziekenhuis en de ULB wordt de samenwerking letterlijk nog nauwer. “New Bordet biedt geen

Francis de Drée
Algemeen directeur

disciplines aan als cardiologie, maar sommige oncologische behandelingen kunnen dat wel nodig hebben en dan is Erasmus letterlijk binnen loopafstand op de campus”, zegt de algemeen directeur. “Dankzij de ULB hebben we ook de onderzoekers aan boord voor fundamenteel onderzoek. Voor onze patiënten beantwoordt New Bordet natuurlijk aan alle moderne comfortstandaarden. Het markantste zijn de korte fysieke ziekentrajecten: het OK ligt aan het uiteinde van een gang van niet langer dan twintig meter. Heb je post-anesthesie medium care nodig, dan moet je niet verder gaan in de andere richting en terug naar de ziekenhuiskamer is al niet verder. Dat uiterst compacte aspect van de zorgtrajecten is uniek.”

Interactieve tv-schermen zorgen voor een thuisgevoel

Niemand kiest ervoor om in het ziekenhuis terecht te komen. Gebeurt het toch, dan wil je je zoveel mogelijk thuis voelen. Je wilt op tv naar jouw programma's kijken, op het moment dat jij dat wilt. En je wilt goede wifi, om contact te houden met het thuisfront. Medewerkers van Coda Hospice, de palliatieve afdeling van AZ Klina, vertellen hoe interactieve tv bijdraagt aan het comfort van hun gasten.

DE LAATSTE FASE

Welke noden ervaren jullie bij Coda Hospice?

Nati: 'Mensen komen hier in de laatste fase van hun leven. We willen er dan ook alles aan doen om hun verblijf zo aangenaam en comfortabel mogelijk te maken. Om zo goed als we kunnen hun thuis te evenaren. Dat doen we door zorg op maat. Dezelfde tv-ervaring bieden als je vertrouwde omgeving, is heel belangrijk om een warm thuisgevoel te creëren.'

Hoe hebben jullie deze uitdaging aangepakt?

Jo: 'We zijn overgeschakeld naar interactieve tv om het huiselijke gevoel van onze gasten te verhogen. In een zorginstelling zoals een ziekenhuis is er meestal alleen traditionele tv: je kijkt naar wat er op dát moment wordt uitgezonden. Je hebt geen decoder. Dus van pauzeren, terugspoelen, opnemen, uitgesteld kijken of netflixen is geen sprake. Wij gingen op zoek naar een oplossing die alles aanbiedt om op dezelfde manier tv te kijken als thuis. Zo kwamen we bij Tellie van Telenet Business terecht: een all-in-formule die elke televisie in een slim beeldscherm verandert. De verbouwing van het Coda Hospice was een prima opportuniteit om deze oplossing te implementeren.'

Nati: 'Het was een van onze verpleegkundigen die het idee voor interactieve tv opperde. Een gast vroeg of ze haar reisfilmpjes kon afspelen op tv. Ook andere gasten willen vaak meer met een scherm doen dan alleen tv-kijken. Wie hier terecht komt, neemt graag een stukje van thuis mee. Onze gasten vinden het bijvoorbeeld belangrijk dat ze hun favoriete serie kunnen zien wanneer ze dat zelf willen. Of dat ze de foto's van de kinderen en de kleinkinderen op een groot scherm kunnen zien. Zelfstandigheid opgeven is erg

moeilijk. Hoe meer onze gasten nog zelfstandig doen, hoe beter. Het is dan ook fantastisch dat deze interactieve tv zo vlot en duidelijk werkt en de bediening echt simpel is. Zo houden ze zelf de controle over hun tv-gebruik.'

Het is voor patiënten moeilijk om hun zelfstandigheid op te geven. Fantastisch dus dat de werking zo duidelijk en bediening zo gemakkelijk is

GEBRUIKSVRIENDELIJK EN FUTUREPROOF

Wat zijn de voordelen van deze oplossing?

Jo: 'IT en technologie moeten eigenlijk onzichtbaar functioneren. Alles wat je thuis doet op technologisch vlak moet hier ook mogelijk zijn. Zonder drempels. Hoe? Door eenvoudige oplossingen die vlot, duidelijk en handig te bedienen zijn. Wij willen zo simpel mogelijk een zo groot mogelijk scala aan keuzes aanbieden. En Tellie was daarvoor de goede oplossing. Ten eerste omdat het een thuisgevoel creëert: op om het even welk moment zie je wat je wilt op je tv-scherm. Ten tweede omdat het futureproof is: de basisstructuur die we nu uittesten met een beperkt budget willen we later nog uitbreiden. Ten slotte is het gemakkelijk in gebruik: slechts één afstandsbediening, een duidelijk gebruikersplatform en gemakkelijke handleidingen.'

Jo Van Dijck

Dienstverantwoordelijke IT van AZ Klina

Nati Oorts

Hoofdverpleegkundige Coda Hospice,
Palliatieve afdeling van AZ Klina

“

Tv kijken, chatten, je reisfilmpjes afspelen...: het kan allemaal. Zo nemen onze gasten een stukje van thuis mee

Wat zijn de plannen voor de toekomst?

Jo: 'We zijn nu voorzien van een basisstructuur die we nog enorm kunnen uitbreiden. Zo zijn we voorbereid op de toekomst. Toen we twee jaar geleden op zoek gingen naar een oplossing voor interactieve tv, was er nog geen sprake van corona. Maar opeens is daar de realiteit dat je geen bezoek meer mag ontvangen en dat je afhankelijk wordt van technologie voor je sociale contacten. Met Tellie hebben we daar nu een flexibele oplossing voor en schakelen we snel als het nodig is. Want met deze interactieve schermen kan je bijvoorbeeld videobellen.

Momenteel werken we met een kleinschalig project met beperkt budget. We willen vooral oplossingen ontdekken en bijleren. Nadien bekijken we welke andere mogelijkheden er nog zijn om tegemoet te komen aan de noden van onze gasten en verder uit te breiden. Vandaag beschikken we over een standaard tv-oplossing met een mooi, uitgebreid menu waarin je heel simpel kan kiezen wat je wilt zien. Een duidelijke, overzichtelijke tv-gids als het ware. We bekijken

voor de toekomst de mogelijkheden voor terugkijk-tv, streaming, videobellen en Streamz.”

BETROUWBARE PARTNER

Hoe verloopt de samenwerking met Telenet Business?

Jo: 'We hebben sinds vele jaren een loyale relatie met Telenet Business. We zijn blij dat we een partner hebben gevonden die ons aanbiedt wat we zoeken. Een partner die aanvoelt wat onze noden zijn. Samen met ons vooruitkijkt en zelf oplossingen aanreikt. Telenet is een flexibele partner die naar ons luistert en met ons overlegt. Ze denken mee en geven aan wat de mogelijkheden zijn. We weten welke service we mogen verwachten: een persoonlijke aanpak en complete begeleiding. Voor ons is Telenet Business vooral een betrouwbare partner die bereid is om mee te bouwen aan onze toekomst.”

Business

Vernieuwd WZC De Zavel: een oase van stadsgroen voor een bijzonder doelpubliek

Het vernieuwde WZC De Zavel dat eind oktober in gebruik werd genomen, is een referentie op het vlak van zorg en ondersteuning van personen met een niet-aangeboren hersenletsel, een uitbehandeld en gestabiliseerd psychiatrisch ziektebeeld en de ziekte van Huntington. De missie is een warme, gemoedelijke en veilige thuis bieden op maat van elke bewoner. Manager Technische diensten en Infrastructuur GZA Zorg en Wonen Roger Albertijn, directeur van de voorziening Elke Raman, en architect Jan Kalhöfer (Stramien architectuur & ruimte cv) leiden ons rond.

De Antwerpse wijk Seefhoek is een multiculturele wijk met een grootstedelijke problematiek. GZA exploiteerde er een verouderd verzorgingstehuis voor bewoners met een niet-aangeboren hersenletsel. Zij werden voor enkele jaren overgebracht naar een andere site tijdens de sanerings- en bouwfase. Het nieuwe WZC De Zavel opende de deuren op 25 oktober. Roger Albertijn: 'We hebben getwijfeld om er terug een woonzorgcentrum te bouwen, maar in samenspraak met buurttoezicht, district en welstandscommissie kozen we er toch voor in de hoop dat het vernieuwde WZC De Zavel de buurt een nieuwe impuls zal geven.'

Het bouwconcept van WZC De Zavel is er in ieder geval een mooie aanzet toe. 'We hebben heel hard nagedacht over de bouw in relatie tot onze doelgroep, want in De Zavel worden alleen bewoners met een psychische kwetsbaarheid of een niet-aangeboren hersenletsel opgevangen. Bij elk nieuw project hebben we nieuwe inzichten tot op detailniveau kunnen meenemen: dit is niet het eerste nieuwbouwproject binnen onze groep van elf GZA-woonzorgcentra. De nieuwbouw van de Zavel is echt een referentie geworden op het vlak van concept en materialen met een focus op slimme veiligheid, comfort en ergonomie', zegt Elke Raman.

VERGROENING EN VERBLAUWING IN DICHT STADSWEEFSEL

Even uitzoomen naar de omliggende wijk. Dat de buurt rond het plein met de nieuwbouw ook een nieuw elan

krijgt, beaamt architect Jan Kalhöfer: 'Onze ervaring met bouwen in de stad en woningbouwprojecten vertalen we hier met de aanpak in WZC De Zavel. Naast het gebouw is een crèche die in de tuin in interactie gaat met WZC De Zavel. Er is zelfs een poortje tussen de twee.'

De gevel in witte parementsteen (in horizontaal en verticaal metselverband) met dorpels en dekstenen in wit architectonisch beton beslaat een stevig deel van het plein waarop naast een negentiende-eeuwse schoolgevel ook woningen staan. 'Daarom hebben we de gevel meer dan de school een geleiding gegeven om de ritmiek van de huizen in de straat te weerspiegelen.'

'De oorspronkelijke site was sterk verhard', vervolgt de architect. 'Er was vergroening nodig. We hebben dus veel ruimte vrijgemaakt voor de tuin en een daktuin met een moestuin gerealiseerd. De totale vergroende oppervlakte van het binnengebied is daarmee erg groot geworden en verfraait de hele omgeving: op een luchtfoto zou je echt een groene spot zien in een huizenzee.'

'Er is ook waterbuffering op het niveau van de gelijkvloerse tuin met daaronder een regenwaterput', preciseert hij. 'Voor de verdere afwatering van de tuin en ook infiltratie werden er zachte wadi's aangelegd, een stedenbouwkundige bepaling voor de waterhuishouding. Een brandweg werd organisch ingepast. Tussen de kasseien zal gras groeien in de voegen. Daarmee blijft de verharding visueel beperkt tot de paden voor de bewoners, uitgevoerd in gewassen beton. Er is ook een kippenhok en alles is voorzien om later

Jan Kalhöfer, Roger Albertijn & Elke Raman
Architect, Manager Technische diensten en Infrastructuur
GZA Zorg en Wonen & , Directeur van de voorziening

Stramien^{CV}

© Stramien architectuur & ruimte cv

een serre te plaatsen. Voor de brandweertoegang en voor het ophalen afval maken we gebruik van een onderdoort onder het naastliggende gebouw van Woonhaven.”

UITZICHT OP HET PLEIN

De toekenning van de nieuwe omgevingsvergunning voor GZA De Zavel ligt in lijn met het stedelijke streven naar nieuwe doorwaadbare en groene binnengebieden, maar ook van circulair bouwen: afbraakmaterialen van het oude gebouw werden door de aannemer bewaard en geregistreerd voor hergebruik. ‘Die ontpitting was wel een uitdaging’, zegt Roger Albertijn. ‘We hebben een kritisch volume nodig van kamers om economisch rendabel te zijn en de exploitatie mogelijk te maken. Er was veel overleg nodig met de welstandscommissie in Antwerpen over gevelaspect, afwerkingsmaterialen en volumes binnen in het bouwblok om het programma toch te kunnen realiseren met voldoende open ruimte.”

Architect Jan Kalhöfer pikt in: ‘Alle bewoners hebben uitzicht op het plein of op het binnengebied vanop de hoger gelegen verdiepingen en vanuit de lichte, ruime, hoge en gekoelde compartimenteerbare (via modulewanden) cafetaria op het gelijkvloers, die rechtstreeks toegang biedt tot de buitenruimte.” Op het gelijkvloers bevindt zich ook een dagverzorgingscentrum en sport- en fysiotherapie ruimte. Een productiekeuken levert maaltijden, ook voor drie andere GZA Zorg en Wonen instellingen – goed voor vijfhonderd warme maaltijden per dag. De decentrale afdelingskeukens werden op een huiselijke manier vormgegeven voor een aangename beleving van het gebruik van de maaltijden.

RUSTGEVENDE RUIMTELIJKE INDELING

Het vijf verdiepingen tellende gebouw is opgesplitst in leefgroepen. Per verdieping zijn er twee tot drie centrale

© Stramien architectuur & ruimte cv

ruimtes met daarrond telkens een cluster van tien à veertien kamers. Daarbij nemen de keukens en eetkamers per verdieping een centrale plek in. Elke Raman: ‘Er zijn telkens twee leefgroepen met een keuken er tussenin, wat de kleinschaligheid nog eens accentueert. Elke leefgroep heeft een eigen leefruimte en een terras. De derde verdieping is een prikkelarme afdeling, maar alle verdiepingen kunnen in twee of drie delen worden afgesloten met een badge systeem. Sowieso is dat nodig voor brandcompartimentering en ook tijdens de coronapandemie bewees dat al zijn nut.”

Roger Albertijn: ‘Belangrijk is dat ons doelpubliek doorgaans vrij jong, mobiel en sterk is. Daardoor vertonen ze geregeld gedrag dat ertoe leidt dat we extra resistente materialen moeten gebruiken voor de interieurafwerking. De wandbescherming in de gangen werd in afwasbare keramische tegels uitgevoerd in plaats van kille volkern of vinyl. Ook in de kamers is dat zo.” Een bewust keuze, volgens Jan Kalhöfer: ‘Je merkt niet wanneer je hier binnenstapt

dat dit gebouw een zéér robuuste binnenafwerking heeft. We hebben ook geprobeerd om de lengte van de gangen te beperken, wat gezien de stedenbouwkundige randvoorwaarden niet overal even evident was. Op het einde van alle gangen is overal een lichtpunt en natuurlijk licht en zicht op de tuin.”

De verpleegposten hebben extra grote binnenramen en bieden 270° zicht. De gangen en kamers zijn uitgevoerd in een gevarieerd kleurenpalet gedekte kleuren met veel elementen in eikenhoutlaminaat, gebruikt tegen wanden en plafonds en in de claustra's. Het hele gebouw werd uitgerust met ledverlichting. De gangen hebben dimbare verlichting en nachtverlaging.

GERICHT OP GERUSTSTELLING EN VEILIGHEID

In de kamers is het meubilair (Distrac, Moments Furniture bedden, zetels, tafels en stoelen) gekozen op basis van schuimmaterialen, brandveiligheid en afwasbaarheid. Alle kamers beschikken over een TV-systeem dat geschikt is voor videobellen. Elektronische detectie en camerabewaking zijn expliciet niet in de kamers aanwezig. Er zijn centrale badkamers met ligbubbelbaden met kleurverlichting als ontspanningsruimte. Die zien er echt uit als een huiselijk bad. 'Het grootste deel van het vast meubilair werd mee aanbesteed met de hoofdmoot', zegt Roger Albertijn. 'Het vast meubilair in de keukens heeft standaard materiaal voor de onderkasten, met een bovendeel en kastdelen die in aanraking komen met water in volkern, of is volledig uitgevoerd in volkern op de kamers voor extra stevigheid en duurzaamheid in onderhoud.”

Dat GZA Zorg en Wonen leerde uit onze vroegere projecten, blijkt uit op het eerste zicht kleine ingrepen met veel impact. 'Veiligheid voor de bewoners zit hem vaak in kleine onzichtbare ingrepen, zoals de vorm van de radiatoren waarachter niets verstopt kan worden. Denk ook aan de opstelling van de toiletten (allemaal op regenwaterspoeling) in de sanitaire cel: het toilet staat altijd in het zicht van een bewoner met een minimum aan draaien, tillen en zetten”, zegt Elke Raman. 'De zichtafstand tot het toilet is ook een belangrijke. Bewoners met ontremd gedrag kunnen wildplassen. Met een wit toilet tegen een donker gekleurde wand maken we het ook zichtbaar.”

WZC De Zavel

- Bewoners 136
- Kamers 130 + dagverzorgingscentrum voor 15 personen
- Parking 78 plaatsen voor wagens en gelijkvloerse fietsberging; elektrische laadpalen
- Oppervlakte: 11.000 m² totaal
- Budget all in: 20.000.000 euro

BOUWHEER

GZA Zorg en Wonen vzw

ARCHITECT

Stramien architectuur & ruimte cv

AANNEMER

TM Van Roey - EEG

GROEPSBEDRIJVEN

Van Roey

Staalbeton

Architon

EEG

Cambré

OPLEVERING

2021

LIGGING

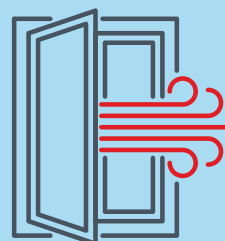
Antwerpen

OPPERVLAKTE

10.877m² waarvan 2.835m² ondergronds en 8.042m² bovengronds

Roger Albertijn vervolgt: 'Personen met afnemend gezichtsvermogen of dementie kunnen ervaren in een zwart gat te trappen als de vloercontrasten tussen verschillende ruimtes te groot zijn. Beperken van de contrasten tussen vloeren in badkamer en gang is dus een belangrijk comfortelement. De contrasten op basis van LRV lichtreflectiewaarde zijn een uitgebreide wetenschappelijk gebaseerde studie om de contrastwaarden in kaart te brengen die bijvoorbeeld onze leverancier Tarkett hanteert. We kozen voor Tarkett wanden en vloeren in homogene en heterogene vinyl, ook vanwege tien jaar garantie vanuit

Ventilatie en koeling, isolatie en inrichting beantwoorden in WZC De Zavel aan de hoogste nieuwe standaard. Er werden 102 zonnepanelen gelegd over de hele oppervlakte van het dak dat is bekleed met witte roofing voor zonnereflectie tegen hitte-eilandeffect. Ventilatie en koeling is Systeem D met CO₂-sturingen, warmte wordt geleverd door energiezuinige ketels. Alle technieken worden gemonitord door een GBS-systeem. De buitenzonnewering van Helioscreen is uitgerust met lamellen, centraal gestuurd en individueel regelbaar.

© Stramien architectuur & ruimte cv

de fabrikant voor hun badkamerconcept." Omgekeerd zijn deurposten olijfzwart en shadebestendig uitgevoerd als contrasterend oriëntatiepunt. Elke verdieping heeft ook een eigen zachte kleur die ook in elementen terug komt in de kamers.

'Ontremd gedrag kan je met heel wat ingrepen tegengaan', aldus nog Elke Raman. 'De kranen zijn manueel afsluitbaar met een dopsleutel tegen mensen die overvloedig water drinken. De schuifwanden tussen kamer en sanitaire cel (kranen Grohe) kunnen ook op slot omdat bewoners soms obsessief-compulsief gedrag vertonen en zich continu willen wassen.'

In lijn met de focus op knusheid en maximale veiligheid, werden de keukens van de leefgroepen uitgerust op kleinschalige bereiding maar ook op afsluitbaarheid. Roger Albertijn: 'Per keuken zijn er twee ovens (Iseco), twee professionele vaatwassers (Miele) en drie koelkasten, inductiekookplaten en dampkap. Heel huiselijk, maar met behoud van de HACCP-normen qua koudelijncyclus, koud bewaren en temperatuurbeheersing. Die combinatie hebben we al in verschillende huizen toegepast.'

Elke Raman: 'Het zijn open keukens waar de bewoners zelf kunnen koken. Tegelijk zijn ook die afsluitbaar met een dopsleutel. We hebben centrale watertappunten van Aqualex en die zijn openlijk toegankelijk vanuit de eetkamer. Maar ook de eetkamers zijn apart afsluitbaar. Er zijn dus twee afsluitingsniveaus, maar toch blijft de perceptie van de ruimtes heel toegankelijk.'

AANBESTEDINGSPROCEDURE ZORGDE VOOR CORRECT PROJECTVERLOOP

Omdat hetzelfde team van de studie bureaus en architecten vanaf de conceptfase tot voorlopige oplevering betrokken werden, was het projectverloop bijzonder vlot, zegt Roger Albertijn. 'We hadden graag met een bouwteam gewerkt, maar de wet op de overheidsopdrachten laat dat moeilijk

toe. Daarom hebben we de aanbesteding georganiseerd als een onderhandelingsprocedure. We hebben eerst een selectie gedaan en daarbij drie aannemers weerhouden en dan onderhandeld over elk facet van de aanneming: vloerafwerkingen, wanden, plafonds, materiaalkeuzes... elk onderdeel is tijdens de onderhandelingen aan bod gekomen en vastgelegd. We hanteerden per onderdeel een quotering van de voorstellen en een prijslimiet voor het totaal.'

'Zo mocht het volledige gebouw, weer- en winddicht inclusief technieken en afwerking, niet meer dan 15 miljoen euro (excl. btw) kosten. Daarin zijn we na onderhandeling en zonder verrassingen in geslaagd. Het voordeel ook was dat de TM uit twee evenwaardige partners bestond: de technische partner (EEG Group) naast de bouwkundige partner (Van Roey). We opteerden ook uit budgetoogpunt voor technisch eenvoudige oplossingen omdat dat de kosten van de exploitatie drukt. Keep it smart, proven & simple is hier het motto. Dat sluit perfect aan bij de aanpak van onze architect.'

© Stramien architectuur & ruimte cv

 Nieuw

Akura 44

A new dimension of flexibility

Akura 44: flexibiliteit met veiligheid

Maximale flexibiliteit met een mechanisch sluitsysteem – EVVA maakt dit mogelijk met het nieuwe mechanische toegangssysteem Akura 44. EVVA, een bedrijf dat bekendstaat om zijn vele innovaties en patenten, stelt Akura 44 voor, een nieuwe technische mijlpaal voor mechanische toegangssystemen. Hiermee wordt vooral uitstekend voldaan aan de eisen voor veiligheid, flexibiliteit en investeringszekerheid in de moderne woningbouw. Zo sluit de speciaal ontwikkelde korte cilinder met zes actieve en tien passieve blokkeerstiften in de cilinder geen enkel compromis bij de planning en veiligheid van het sluitsysteem. Optioneel kan de sleutel ook worden uitgebreid met magneettechnologie. De doordachte EVVA-innovatie beschermt tegen ongeoorloofd 3D-printen met behulp van de beproefde magneettechnologie van EVVA.

VAN ELEKTRONICA TOT UITBOORBEVEILIGING

Omdat EVVA bij alle productinnovaties streeft naar de mogelijkheid om elektronica en mechanica te combineren, kan deze nieuwe mechanische innovatie ook worden gecombineerd met EVVA-elektronica. De bijbehorende combisleutel maakt het vergrendelen van zowel elektronische als mechanische deurcomponenten mogelijk en daarmee de controle van wie waar en wanneer naar binnen en buiten gaat. De klassieke hevelcilinder voor brievenbussen kan heel eenvoudig in het sluitsysteem worden geïntegreerd. Bovendien heeft Akura 44 ook hangsloten in zijn assortiment. De Akura 44-buitencilinder zorgt voor extra beveiliging bij buitendeuren. Voor elektrisch

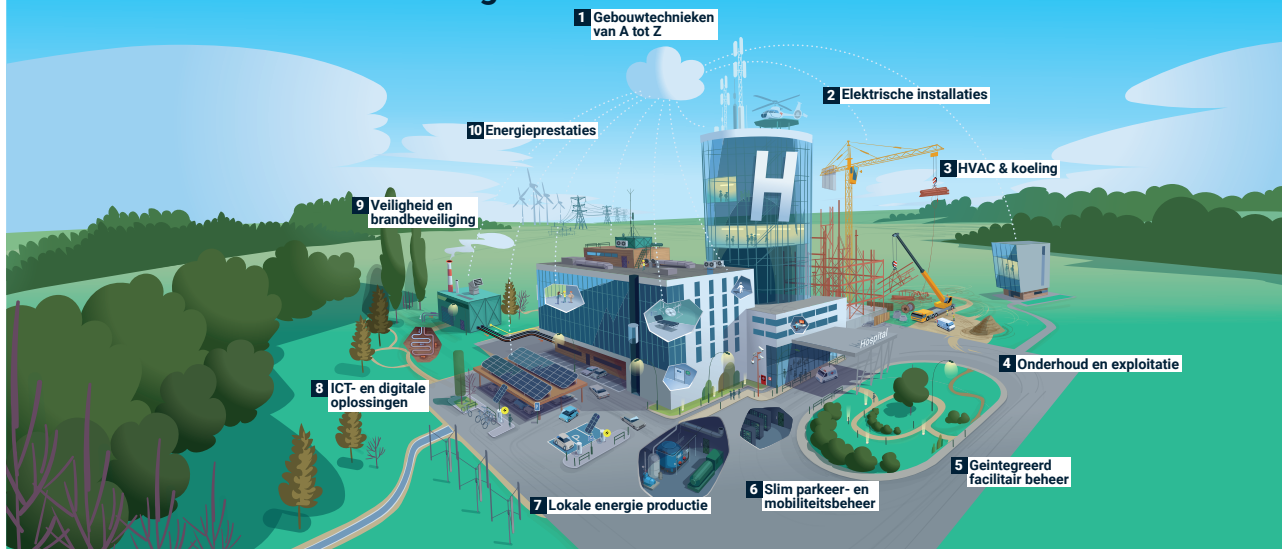
aangedreven inrichtingen, zoals zonweringen of rolluiken op de begane grond, kan eenvoudig een sleutelschakelaar worden ingebouwd. Alle varianten leveren met Akura 44 uiteindelijk een sleutel voor alles in de woningbouw: de buiten- en binnenomgeving, de elektronische en mechanische deurcomponenten, dankzij de optionele kopieerbeveiliging met variabele veiligheidsniveaus.

NIEUW PRODUCTMERK EN NIEUWE PRODUCTIELIJN

In het kader van deze productinnovatie introduceert EVVA met "Akura" ook een nieuwe merknaam binnen de mechanische productfamilie. De symboliek van het woordmerk weerspiegelt het adjectief "accuraat" en staat voor precisie en het absoluut perfecte, nauwkeurige samenspel van de afzonderlijke onderdelen.

Het innovatieve keersleutelsysteem wordt vervaardigd in de nieuwe productielijn, die in de nieuwe aanbouw van de EVVA-vestiging in Wenen wordt gebouwd. De daardoor voortvloeiende optimalisatie van het productieproces zal het mogelijk maken om in de toekomst de productiecapaciteit van de nieuwe Akura 44-cilinders aanzienlijk te verhogen. Het nieuwe systeem overtuigt daarmee ook door zijn efficiënte en kostengeoptimaliseerde productie, die op zijn beurt een goede prijs-kwaliteitverhouding mogelijk maakt. In combinatie met de eenvoudige montage, dankzij het volledig nieuwe modulaire systeem met minder componenten voor verschillende lengtes, geeft dit Akura 44 een zeer concurrerende positie, vooral in de woningbouw.

Verbeter de energie-efficiëntie, veiligheid en het comfort van uw instelling

Totaalpartner voor een energie-efficiënte, veilige én comfortabele zorginstelling

Een zorginstelling duurzaam beheren vraagt iedere dag weer aandacht én expertise. Met EQUANS beschikt u over een doorwinterde totaalpartner met een breed aanbod aan diensten en technische oplossingen voor een zorgeloze energietransformatie. We optimaliseren de energie-efficiëntie van de technische installaties en het gebouw waar mogelijk en verzekeren het comfort en de veiligheid van patiënten en gebruikers.

Een zorginstelling energiebewust beheren vraagt om een integrale aanpak. Of het nu gaat om bouw, renovatie of onderhoud van installaties, de optimalisering van energie-efficiëntie of de reductie van CO2-uitstoot: EQUANS vormt met zijn jarenlange expertise in de zorgsector dé multitechnische partner bij uitstek.

ENKEL AANSPREEKPUNT

Onze diensten omvatten de **analyse, installatie, financiering, beheer, onderhoud en optimalisatie van uw**

infrastructuur en technische uitrusting. Vandaag werken EQUANS-teams al in meer dan honderd zorginstellingen in het land aan een efficiënter energiebeheer. We ontwikkelen oplossingen op maat voor nieuwe of bestaande infrastructures en fungeren als enkel aanspreekpunt voor alle technische installaties en energievraagstukken.

TOTALE ONTZORGING

Besteedt u het energiebeheer van uw gebouw graag volledig uit? Dan bieden we met een **energieprestatiecontract (EPC)** de ideale oplossing bij EQUANS, vanaf de voorstudie tot en met de implementatie en het onderhoud van installaties en de opvolging van uw verbruik. Met het EPC willen we uw **energieverbruik op lange termijn verlagen.** We investeren in **energiebesparende maatregelen** voor uw gebouw en zorgen voor een optimaal beheer van uw technische installaties.

Een CPE combineert vaak meerdere oplossingen en kan betrekking hebben op **verwarming, verlichting, airconditioning of lokale en hernieuwbare energieproductie.** Zo garanderen we een vermindering van het verbruik, maar ook van de CO2-uitstoot.

EQUANS : de nieuwe naam voor ENGIE Solutions in België

Vorig jaar smolten in België het vroegere ENGIE Fabricom (integrator van multitechnische oplossingen), ENGIE Axima (expert in HVAC, koeling en brandbeveiliging) en ENGIE Cofely (voorloper inzake facilitymanagement en energie-efficiëntie) samen tot ENGIE Solutions. Nu komt het bedrijf naar buiten met een nieuwe merknaam: EQUANS. Hiermee treedt het op het voorplan als dé prestatiepartner die gebieden, steden, gebouwen, faciliteiten en energie- en transportsystemen efficiënt, veilig en verbonden wil maken. equans.be

Meer weten over onze diensten in de zorgsector of benieuwd naar het potentieel van een EPC?

Contacteer ons via healthcare@engie.com of surf naar equans.be/nl/healthcare/

“Alles bijbenen, lukt niet meer. De technieken worden steeds complexer”

Het is niet alledaags: een theatertechnicus die de stap zet naar de zorgsector. Een belangrijke reden was dat het avond- en weekendwerk zwaar woog op het toen nog jonge gezin. Yves Boonen heeft er nog geen spijt van gehad, want uitdagingen zijn er meer dan genoeg. Net als in zijn vorige job is er veel variatie in het werk.

Yves Boonen is Preventieadviseur en ICT-coördinator bij VitaS, een groep van vier woonzorgcentra in respectievelijk Peer, Oudsbergen, Hechel-Eksel en Leopoldsburg. Een overname van een vijfde campus is voor 1 januari 2022. In Peer bouwt VitaS aan een nieuwe campus die de oude gebouwen in drie fases vervangt en zorgt voor een uitbreiding. 'In totaal zullen we in 2023 beschikken over 491 bedden, 66 plaatsen voor dagverzorging en 243 assistentiewoningen. Ook is er nog een centrale keuken. Yves Boonen is voor alle gebouwen verantwoordelijk. 'Het is een heel uitgebreide taak. We moeten ervoor zorgen dat alles wettelijk in orde is, wat een grote klus is. Daarnaast is er het eigenlijke preventiewerk. Daarvoor leggen we bijvoorbeeld contacten met externe diensten zoals de brandweer. Opleidingen nemen ook behoorlijk wat tijd in. In sommige gevallen organiseren we ze zelf, soms gaan we op zoek naar een extern aanbod. Er zijn ook keuringen en die volgen we uiteraard op. Als er opmerkingen zijn, dan moeten we bijsturen. En zo kan ik nog even doorgaan.”

ICT-COÖRDINATIE

Vorig jaar werd er bij VitaS gesleuteld aan het organigram.

Er kwam een Diensthoofd Facility dat instaat voor de dagdagelijkse werking van de technische dienst, het beheer van de gebouwen, aanbestedingen, opvolging werven enzovoort. 'Ervoor was ik Hoofd van de Technische dienst, maar er kwam een taakverdeling. Ik ben nu verantwoordelijk voor ICT-coördinatie. Ook dat is heel ruim, denk aan printers, oproepsystemen, de telefooncentrale. Om het kort samen te vatten: het gaat om alle toestellen met een netwerkkabel.” Yves Boonen werkt op gelijke voet samen met het Diensthoofd Facility, hoewel die eigenlijk zijn chef is. Er is een team van zes klusjesmannen die verspreid in de gebouwen werken.

THEATERTECHNICUS

Voor hij in de zorgsector werkte, was Yves Boonen aan de slag als hoofdtechnicus bij het stadstheater van Bree. 'Het was dus echt wel een carrière switch. Toen ik de vacature bij VitaS zag, stelde ik mij kandidaat. Ik haalde de selectie en ben er met veel goesting in gesprongen. Technisch gezien komen er in de zorgsector wel andere factoren kijken, sommige zaken waren nieuw voor mij. Toch zijn er ook gelijkenissen. Een stopcontact is ook hier

Yves Boonen

Preventieadviseur en ICT-coördinator bij VitaS

een stopcontact. Ook met de verbrandingsketels zijn er gelijkenissen met wat ik in het theater zag. Intussen ben ik hier al bijna tien jaar aan het werk. VitaS was toen kleiner, er waren twee woonzorgcentra en de bouw van het derde was begonnen. Het was voor mij een boeiende uitdaging." Een belangrijke reden van zijn switch had ook met zijn persoonlijke situatie te maken. Als je in een theater werkt, ben je weinig weekends of avonden thuis. Dat was niet zo vanzelfsprekend met drie kleine kinderen. 'Voor mij was dat toch wel een breekpunt om te veranderen van job. Spijt heb ik er nooit van gehad. Wel zie ik sommige collega's van vroeger nog wel eens, dat is leuk."

VOLDOENING

'Net als in het theater is mijn job heel gevarieerd. Vaak weten we niet wat de dag zal brengen, er kan altijd wel een probleem opduiken dat om een oplossing vraagt. Het is zeker niet altijd vanzelfsprekend. Technologie evolueert razendsnel. We maken soms heel bewust tijd voor opleidingen zodat we kunnen bijbenen. Maar we kunnen niet alles volledig blijven beheersen, er komt teveel op ons af. Alles wordt complexer. In het stooklokaal

stond vroeger een ketel met een pomp die de warmte rondstuurde. Dat was dus vrij eenvoudig. Als je nu een stooklokaal binnenstapt, is er heel veel techniek. We kunnen proberen te begrijpen hoe alles in elkaar zit, maar voor klusjesmannen is het niet altijd gemakkelijk. Steeds meer processen verlopen computergestuurd. Voor ons zijn dat zwarte dozen waar we wel een beetje in kunnen kijken, maar het is een ander paar mouwen om alles goed af te regelen." Gelukkig valt het niet vaak voor dat er ernstige problemen zijn. 'We hebben een korte lijn met de technici van de firma's die ons indien nodig weer op weg helpen. Dat loopt gelukkig behoorlijk vlot."

ONDERLINGE ONDERSTEUNING

Yves Boonen werd vrij vlug lid van ZORG.tech en is sinds kort bestuurslid van de kringwerking Limburg en Vlaams-Brabant. 'We werken nauw samen. We geven informatie door, er zijn onderlinge contacten en we wisselen ervaringen uit tijdens de studiedagen. Dat zijn heel belangrijke aspecten. Het wordt vaak onderschat, maar ik ben blij dat ZORG.tech er ruimschoots aandacht voor heeft."

KALENDER 2021 - 2022

DATUM	ORGANISATIE	ACTIVITEIT / THEMA
2 december 2021	2 december 2021 ZORG.tech	ZORG.tech Congres 2020-2021: ZORG om het klimaat, onze ZORG?
27 januari 2022	Kringwerking Oost- & West-Vlaanderen	Nieuwjaarsreceptie - AZ Delta Oekene
24 maart 2022	Kringwerking Oost- & West-Vlaanderen	Studieavond 'Electrisch rijden en laadinfrastructuur'
16 juni 2022	Kringwerking Oost- & West-Vlaanderen	Binnenklimaat
Nog te bepalen	Kringwerking Antwerpen	Bezoek nieuw ziekenhuis Cadix
Nog te bepalen	Kringwerking Antwerpen	Energieproblematiek i.s.m Engie
17-21 september 2022	IFHE - SIAIS	IFHE World Congres 2022, Toronto (Canada)
4 oktober 2022	Kringwerking Vlaams Brabant - Limburg	Wetgeving, beheer en tendensen betreffende koelmiddelen
17 november 2022	Kringwerking Oost- & West-Vlaanderen	Energiebesparing - projecten in de praktijk
1 december 2022	Kringwerking Vlaams Brabant - Limburg	Energy Solutions in de zorg

Slimmer, sneller en schoner medisch specialistische ruimtes realiseren

Flexibiliteit, snelheid en minimale overlast zijn cruciaal voor de bouw van medische huisvesting. Door modulair te bouwen kan de capaciteit van medisch vastgoed eenvoudig worden opgeschaald of geherstructureerd. Daarnaast kan er tijdens een renovatie, aan- of nieuwbouw gewoon doorgewerkt worden en realiseren we een tijdswinst van 30-50%. Van cleanroom tot hybride operatiekamer; Medexs biedt de oplossing!

Een blik boven het plafond

Kringwerking Antwerpen op bezoek bij AZ Rivierenland Rumst

Op 5 oktober vond er in AZ Rivierenland Rumst een kennismaking plaats met de nieuwe ZORG.tech-leden van de Provincie Antwerpen. We koppelden het nuttige aan het aangename, en planden meteen ook een werkbezoek aan uitbreiding van het ziekenhuis. De studieavond werd georganiseerd in samenwerking B&R - Hooyberghs.

Speciale aandacht ging die dag voor de aspecten van Bim, Dalux en Hololens met een demonstratie die door de aanwezige leden kon uitgevoerd en ervaren worden. De Hololens-toepassing laat toe de ontwerper, maar ook de gebruiker, in 3D de toekomstige realisatie te bekijken. Men krijgt niet alleen de ruwbouw en de afwerking zo te zien, maar krijgt ook, door uitschakeling van 'lagen', een blik boven het plafond waardoor men het verloop van technieken te zien. Met deze werkwijze wordt ontwerp realiteit en kunnen onvolkomenheden visueel zichtbaar gemaakt worden.

Lichtgewicht. Nauwkeurig.

testo 420 - de nieuwe luchtdebietsmeter voor grote roosters

- **Lichtgewicht:** Gewicht van slechts 2,9 kg. U voelt het verschil, zeker bij regelmatige metingen
- **Nauwkeurig:** Met de geïntegreerde stabilisator, geeft hij nauwkeurige meetresultaten bij wervelroosters
- **Efficiënt:** Via de App is uw Smartphone of tablet een tweede display. U kunt ter plaatse een meetrapport opmaken en verzenden

www.testo.be

testo NV • Industrielaan 19 1740 Ternat • 02/582 03 61 • info@testo.be

Be sure. **testo**

Bluetooth
+ App

ALL LIGHTS ON HEALTHCARE

Een stroomversnelling van uitdagingen en mogelijkheden

Human Centric Lighting. Smart lighting. Biodynamische verlichting. Buzzwords met subjectieve betekenis. Dringend tijd om licht in de duisternis te scheppen. Samen met gelegenheidspartner en gastheer 25-8, onderdeel van Telecom-IT group, ging op donderdag 14 oktober de eerste live post Corona studienamiddag 'All lights on healthcare' door van de kringwerking Oost- en West Vlaanderen te Aalter. In aanwezigheid van ruim zeventig aanwezigen werd een tip van de sluier gelicht inzake diverse aspecten van verlichting, technologie en big data in de zorg.

Human Centric Lighting. Smart lighting. Biodynamische verlichting. Buzzwords met subjectieve betekenis. Dringend tijd om licht in de duisternis te scheppen. Samen met gelegenheidspartner en gastheer 25-8, onderdeel van Telecom-IT group, ging op donderdag 14 oktober de eerste live post Corona studienamiddag 'All lights on healthcare' door van de kringwerking Oost- en West Vlaanderen te Aalter. In aanwezigheid van ruim zeventig aanwezigen werd een tip van de sluier gelicht inzake diverse aspecten van verlichting, technologie en big data in de zorg.

Na een aangename ontvangst met koffie van een gedreven barista en tijd om bij te praten met oude bekenden werd het startschot gegeven door Jo Carron (bestuurslid ZORG.tech) die meteen ook wat extra aandacht gaf aan de activiteiten die zowel voor dit jaar als volgend jaar op de agenda van ZORG.tech staan. Actuele topics zoals onder meer laadpalen, ventilatie, klimaatuitdagingen enzovoort waar we als technisch diensthoofd in de toekomst meer en meer mee worden geconfronteerd, zeker in het licht van de maatregelen die werden genomen naar aanleiding van de meest recente klimaatop in Glasgow.

Vervolgens konden we genieten van een boeiende uiteenzetting van Cathérine Lootens, medewerker aan KU Leuven en Cluster Manager Groen Licht Vlaanderen, die ons ons meer inzicht gaf in wat Human Centric Lighting,

een term die binnenkort wordt vervangen door de term 'Integratieve Verlichting', nu eigenlijk omhelst en voor ons kan betekenen in de zorg. Ze baseerde zich daarvoor op het VLAIO onderzoek 'HCL Mogelijkheden benutten of bang afwachten?' Al snel werd duidelijk dat het hier niet meer gaat om een trend of gadget, maar een wetenschappelijk onderbouwde innovatie die heel wat voordelen kan bieden in het creëren van een healing environment.

In de daaropvolgende lezing van Dario Maccheroni , Lighting Expert, Designer and Researcher, werd, aan de hand van enkele internationale realisaties, wat verder op dit onderwerp ingezoomd en werd aangegeven hoe intelligente verlichting een functionele meerwaarde krijgt in een architecturaal concept. Via een aantal toonaangevende realisaties werd het nut en de meerwaarde van een zorgvuldig uitgekiende integratie en implementatie van licht in al zijn facetten duidelijk gemaakt.

Met de laatste lezing van die dag, een uiteenzetting van Cynric Huys (CTO Telecom-IT group), die ons meenam in de brede wereld van (sensor-)technologie en big data in gezondheidszorg, met als voornaamste vraag 'Bigger data, better healthcare?', werd al snel duidelijk dat we op vandaag in een stroomversnelling van uitdagingen en mogelijkheden zijn terechtgekomen waarbij heel wat nieuwe, ook ethische aspecten de revue zullen

passeren. Ook als technisch diensthoofd zullen wij hier in de toekomst een belangrijke, tevens faciliterende, rol in moeten opnemen.

Aansluitend werd onder leiding van Ann Vandycke (bestuurslid ZORG.tech) met Cathérine Lootens, Cynric Huys, Marc De Beer (Diensthoofd infrastructuur UZ Gent) en Stefan Van Thillo (Marketingmanager bij Zumtobel Group Benelux) een panelgesprek gevoerd over de eerder aan bod gekomen topics en hoe dit op vandaag en in de toekomst een invloed zal hebben op hoe wij dit als technische diensten en organisaties al dan niet willen of kunnen verankeren in onze werking.

Tenslotte werd tijdens een rondleiding in het bedrijf de 25-8 Approach 4xS: Strategy, Solution, System en Support aan alle geïnteresseerde aanwezigen toegelicht, waarna nog een zeer aangenaam netwerkmoment volgde in een mooi kader onder het genot van een excellente catering. Het deed deugd om na zo een lange periode heel wat collega's nog eens live te kunnen ontmoeten om onze ervaringen van de voorbije maanden te kunnen delen. Dank aan onze partner 25-8 voor de organisatie en prima catering. Afwezigen hadden ongelijk, wij zien jullie dan ook graag talrijk aanwezig bij een volgend evenement!

Dario Maccheroni
Lighting Expert, Designer and Researcher

23 OKTOBER 2021

Nieuwe leden welkom in kringwerking Oost en West-Vlaanderen

Alex Degroote (31) is sinds enkele maanden adjunct technisch directeur bij VZW Domino in Gent. De groep omvat onder meer woonzorgcentra, assistentiewoningen en een kinderdagverblijf. Een deel van de vroegere Volkskliniek wordt nog volop verbouwd om meer opvang voor senioren te realiseren. Er ligt dus behoorlijk wat werk op de plank.

In de nog warme vooravond passeerden zowel leden als een resem nieuwe leden de grote poort van Fort Lapin (Laping voor de Bruggelingen), een micro-brouwerij midden de stad, voor een eerste nieuwe ontmoeting in het kader van de kringwerking na de lockdown. Niets dan stralende gezichten, de ene al wat grijzer en wijzer, de ander wat ronder of net niet. Een blij weerzien was het zeker, alhoewel het nog wat voorzichtig op afstand gebeurde. In afwachting van het openingswoord werd alvast niet getreuzeld met een biertje van eigen bodem.

Stipt als altijd verwelkomde Ann Vandycke, als voorzitter van de kringwerking Oost en West Vlaanderen, de leden en vooral de 'nieuwe' leden. Met heel veel overtuiging en doorspekt met West Vlaams legde ze de nieuwelingen de doelstellingen uit van ZORG.tech als een ondersteunende organisatie voor zijn leden die bedrijvig zijn in de planning, realisatie en technische exploitatie van gebouwen en installaties van instellingen voor algemene gezondheidszorg. Belangrijk daarbij is de bijdrage aan een

continue verbetering van de zorgvoorzieningen door middel van deskundigheidsbevordering, informatievoorziening en vorming en dit laatste is slechts mogelijk indien er beroep kan gedaan worden op technologisch up-to-date geëngageerde technische medewerkers en dit zowel op beleidsniveau en meer uitvoerend niveau. Dit wordt dan vertaald in diverse werkgroepen Kwaliteit, Bouw en Klimaat, in diverse opleidingen of thematische activiteiten in samenwerking met leveranciers, aannemers, architecten, studie bureau's, enz. Willen we 'groeien' in onze job dan is Zorg.tech ontegensprekelijk een belangrijke schakel, een uitnodiging aan de leden én de nieuwe leden om 'actief' deel te nemen aan het aanbod van Zorg.tech.

Rik Persyn lichtte op zijn beurt de eerste cijfers toe van een algemene bevraging aan de leden van Zorg.tech. De cijfers zijn nog te jong om conclusies te trekken en een bijkomende oproep is gelanceerd aan de leden om de vragenlijst alsnog in te vullen.

David Carette legde nog eens haarfijn uit hoe de website

van Zorg.tech te gebruiken is en misde samen met de toehoorders en de nodige uitleg door de verschillende tabbladen. Specifiek bleef hij even stilstaan bij het 'forum' waar iedereen een vraag kan stellen en waarop ervaringsdeskundigen hen een antwoord kunnen geven. Nieuwelingen moeten daarmee het warm water niet meer uitvinden maar kunnen op een neutrale manier aan heel wat informatie geraken.

En nu wat minder serieus....

Het woord is nu aan Kristof Vandenbussche die de micro-brouwerij Fort Lapin oprichtte eind 2011.

Het pand waarin hij voordien koeltechnische en elektrische installaties fabriceerde werd geleidelijk aan omgebouwd tot een brouwerij. Na vele jaren van experimenteren besliste hij zijn passie en heerlijke creaties te commercialiseren.

In de brouwerij gaat het in de eerste plaats om kwaliteit. Het is dan ook de bedoeling om hoogwaardige bieren aan te bieden die gebrouwen op basis van eigen recepten, door gebruik te maken van de beste ingrediënten, kleinschalig te werken en vooral door de jarenlange ervaring te combineren met heel veel enthousiasme. De gebruikte hop wordt geselecteerd samen met de hoppeboer op onze Belgische velden.

Kristof spreekt in plat West Vlaams met zo'n warmte over zijn passie, dat we intussen er dorst van gekregen hebben. Na een korte wandeling door de 'brouwzaal' waar inoxen kuipen staan te blinken en watersloten staan te pruttelen is het tijd voor de broodjes en de netwerking. Vanzelfsprekend werd menig bier(soort) gewikt en gewogen....

DONDERDAG 9 SEPTEMBER

SENIORENDAG GENT

Vanaf 10u30 vulde de polyvalente zaal van het Tempelhof (WZC Domino) zich met de geur van verse koffie en dito gebak én met een twaalftal enthousiaste senioren en hun partners. Het weerzien was warm en deugddoend na een lange inactiviteit door de welgekende Covid-pandemie.

Het dagprogramma werd ingeleid met een voorstelling van WZC Domino door collega Martin Claeys, technisch directeur van dit centrum en geassisteerd door zijn opvolger én voor ons nieuwe collega Alex. Martin schetste de historiek van de Socialistische Volkskliniek dat een volwaardig normatieve kliniek moest het worden aan de voordeur van respectievelijk twee christelijk geïnspireerde ziekenhuizen, Sint Vincentius en Den Briel van de Heilige Familie, later gefusioneerd tot het huidige Sint Lucasziekenhuis. Zijn inleiding zou kort en bondig zijn maar tijd is een relatief begrip voor de welbespraakte Martin. Nochtans toonde de opeenvolgende historische momenten aan dat de Volkskliniek al veel eerder aan het 'reconversen' was als gevolg van wijzigende inzichten van opeenvolgende ministers waarbij enerzijds kleine ziekenhuizen moesten sluiten en bedden afgebouwd worden. Ziekenhuisbedden werden geconverteerd naar 'rusthuisbedden'. Dit was een schot in de Rode Roos van Gent (socialistisch bestuur) die de Gentse vergrijzing op lange termijn op zich zag afkomen. En al gauw moesten de sites van oude fabrieken (brouwerij Ultra, de gistfabriek Bruggeman, de verffabriek Lippens)

en de daartussen geprangde kleine arbeiderswoningen er aan geloven en bouwde de Volkskliniek twee moderne complexen van rusthuisbedden, assistentiewoningen en een kinderdagverblijf maar daartussenin een oase van groen en rust. Het Sint Lucas ziekenhuis zocht uitbreiding en via een associatie waarbij de medische activiteit van de Volkskliniek door Sint Lucas werd overgenomen tegen een billijke vergoeding van het gebruik van het patrimonium van de Volkskliniek. Dit compromis liep in 2020 ten einde en betekende de opstart van het reconversieplan van de oude Volkskliniek.

Wouter Vanheste van het studie bureau BSTK uit Leuven legt aan de senioren uit hoe de oude Volkskliniek, dankzij zijn typerende ziekenhuistypologie, gelijkaardig aan die van o.a. Leuven Gasthuisberg, in de volgende twee jaar zal verbouwd worden naar een duurzame en betaalbare herbestemming als serviceflats. Het robuuste betonskelet liet toe vloerdelen weg te halen waardoor openingen ontstonden zonder structurele consequenties. Openingen die later gebruikt zouden worden voor optimale lichtinval in de daar rond liggende serviceflats en gevuld met een volwaardige binnentuin met patio's op het eerste verdiep. Ook technisch wordt het duurzaam omspringen met het gebouw. Kamers worden individueel verwarmd met vloerverwarming via het stedelijk warmtenet of, omgekeerd, in de zomer gekoeld door ijswater via de

gerecupereerde ijsmachines van het ziekenhuis en de overgebleven dakruimte wordt dan weer opgevuld met zonnepanelen.

We kijken al uit naar 1 maart 2022 als de eerste 63 flats opgeleverd zullen worden...

WZC Domino verraste de senioren met een bubbelen aperitief en een assortiment van broodjes .

Rond 14u30 werd de groep opgehaald door Marc, de Gentse stadsverteller, voor een wandeling door het oude Gent en met een eigen kijk op Van Eyck. Linken met 'Het Lam Gods' en de gebroeders Van Eyck duiken in het Gents stadsbeeld op. Onvoorspelbaar. Subtiel in een klein hoekje. Soms herinnerend zichtbaar. Zo weten we nu ook hoe en waar de panelen werden bewaard tijdens de beide oorlogen, hoe ze 's nachts op een steekkar van de ene plaats naar de andere geduwd werden, waar de grote opdrachtgevers (Elisabeth Borluut en Joos Vyd) van dit wereldberoemd werk woonden, waar Van Eyck vermoedelijk zijn schildersatelier had en welke details uit het schilderij in werkelijkheid nog bestaan o.a. de Wolweverskapel bij de Kouter.

Naar aanleiding van de grote viering van deze grote Vlaamse meester (OMG! Van Eyck was here) in 2020 zagen we nog

sporen van kunstige aangebrachte muurschilderingen, verborgen in kleine steegjes waar nauwelijks een paard en kar door kon. Zo ligt de bloemenmarkt op de Kouter ingelegd met kunstige metalen bloemblaadjes van de Amerikaanse kunstenaar Jessica Diamond dat de titel 'The Mystic Leaves' draagt. Het gaat om 17 bloemen die ook op het schilderij van het Lam Gods terug te vinden zijn.

Naar het paneel 'de rechtvaardige rechters' blijft het spannend zoeken. Wij hebben het alvast ook niet gevonden.

Na de wandeling en een korte douche door een stevige regenbui genoten we met zijn allen van een heerlijke maaltijd in de '8-Zaligheden', een van de beste restaurants van Gent, gevestigd in hartje Gent, aan de Leie en op de rand van de oude stadskern Patershol.

De onderste foto's vertolken op zijn Van Eyck's de gevoelens van de senioren.

Met vriendelijke groeten,
Namens het bestuur van de seniorenwerking.
Johan Beschuyt

NIEUWE LEDEN 2021

Augustus 2021

Van Parys Michel
Projectleider
AZ Sint Andries te Tielt (Brugge)

Smeyers Dirk
Facilitair Manager
PC Sint-Jan-Baptist te Zelzate

September 2021

Cnudde Wouter
Projectcoördinator technieken
AZ Glorieux te Ronse

Cinucen Gursel
werkleider elektriciteit
ZOL Genk

Martens Tom
Dienstverantwoordelijke TD
GZA

Kieckens Evelien
Duurzaamheidscoördinator
bioveiligheidscoördinator
UZ Gent

Dhondt Koen
Projectmanager
UZ Gent

Lorsom Wouter
Projectcoördinator Bouw &
Infrastructuur
AZ Glorieux

Vanvelk Kurt
Projectmedewerker
Sint Franciscus Ziekenhuis (SFZ)
te Heusden
Zolder

Schelfhout Bart
Stafmedewerker patrimonium
Netwerk Hiëronymus vzw te Belsele

Maes Koen
Stafmedewerker patrimonium
Netwerk Hiëronymus vzw te Belsele

Oktober 2021

De Cap Elke
Stafmedewerker infrastructuur
Amate vzw te Lier

Van hoorickx Laurent
Projectverantwoordelijke
UZA te Edegem

Van Ryckeghem Jeroen
Verantwoordelijke Facility &
Technieken
Veilige Haven te Aalter

Acertys garandeert u als lokale partner steeds een unieke service, in samenwerking met uw diensten

Met meer dan **60 technische en IT specialisten** met jarenlange ervaring helpen we u om uw toestellen correct te installeren, te onderhouden en te herstellen indien nodig. Oplossingen worden naadloos geïntegreerd op uw IT-platform.

Ons **Service Portal** geeft u te allen tijde een up-to-date overzicht van al uw Acertys apparatuur en applicaties. Hier kan u steeds de status, historiek en onderhoudscontracten van elk systeem raadplegen alsook nieuwe herstellenvragen indienen en lopende herstellingen opvolgen.

Wij dragen service hoog in het vaandel, u kiest immers graag voor een zorgeloze toekomst.

[Meer informatie?](#)

Acertys • Oeyvaersbosch 12 • 2630 Aartselaar • +32 (0)3 870 11 11 • info@acertys.com

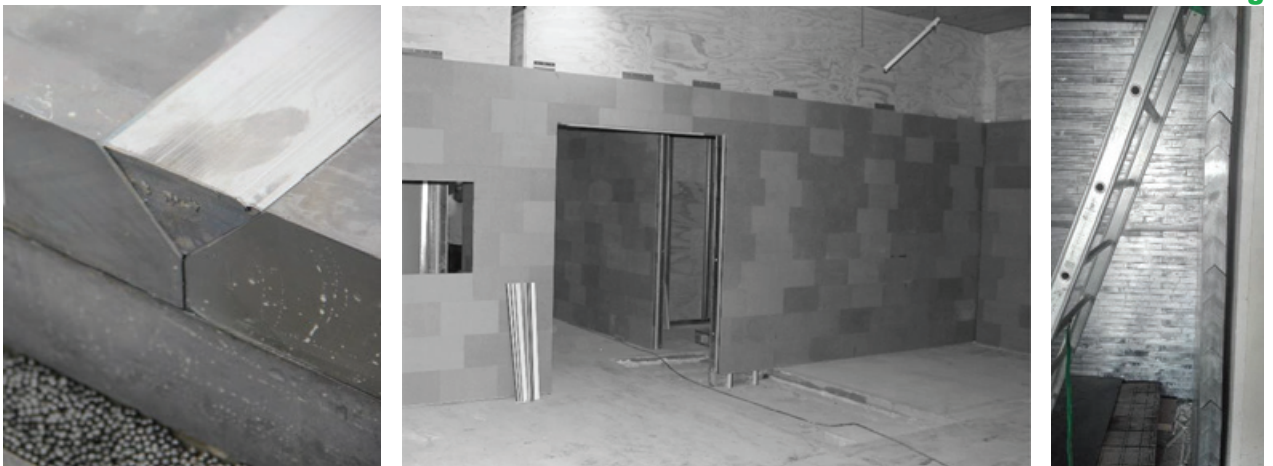

STRALINGSBESCHERMING

mobile loodafscherming in alle gewenste vormen, afmetingen en materialen

vaste loodafscherming

maatwerk in stralingsbescherming

MB n.v.

STRALINGSBESCHERMING

Bazelstraat 61
9150 Kruibeke
Tel 03 774 10 60
fax 03 774 54 39
info@mb-lood.be
www.mb-lood.be

Open:
ma-vrij 9-12 en 13-18u
zat 9-17u
en na afspraak

Facility managers ontdekken meer

EFFICIENCY

met minder risico op downtime.

EcoStruxure™ for Healthcare zorgt voor uw future-ready ziekenhuis en levert tot 30% energiebesparing op.

- Los 80% van de problemen op afstand op om kosten en tijd te besparen.
- Monitor elk systeem zonder dat er extra software nodig is.
- Prioritiseer onderhoudsproblemen voor een efficiënte toewijzing van uw middelen.

EcoStruxure
Building Advisor